

Dr. Marczell Mihály:

SZŰZ MÁRIA NEVENAPJA
(szept.12.)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

85. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó.....	5
A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek	5
Különálló beszédek	5
1. beszéd: A névnap értelme.....	5
2. beszéd: Égi Anyánk névünnepe	5
3. beszéd: Ajándékot az ünnepeltnek!.....	6
4. beszéd: Az ünnepelt képe	7
5. beszéd: Anya – a család központja.....	7
5/a. beszéd (előzőnek más felfogása): Aki sohasem hagy magunkra	8
6. beszéd: Miért ünnepel ma az Egyház?	8
7. beszéd: A gyermeki szemek – anyai arcon.....	8
8. beszéd: Milyen az anyai szív?	9
9. beszéd: Földi anyánk.....	9
10. beszéd: Égi Anyánk.....	9
Gondolatsorokat adó beszédvázak	9
I. gondolatsor vezető hangja: Nomen – omen	9
1. beszéd: Názáret leánya	9
2. beszéd: Dávid sarjadéka	9
3. beszéd: „Mara” – „Mária”	10
4. beszéd: Mária élettartalma.....	10
5. beszéd: Az élet tragédiái.....	10
II. gondolatsor: Mária nevének ereje – életünk győzelmének titka	10
1. beszéd: Mária – Istenanya	10
2. beszéd: Mária – angyalajak dicsőítettje.....	10
3. beszéd: Mária – a mi Anyánk.....	10
4. beszéd: Mária – „kegyelmek Anyja”	11
5. beszéd: Mária – életünk vezérsillaga.....	11
Beszédláncok	11
I. beszédlánc: „Az ünnepelt életjegyei”	11
1. beszéd: Az Isten jegyének hordása	11
2. beszéd: A szeplőtelen fogantatás égi jegye	12
3. beszéd: Az „Isten Anyja” méltósága.....	12
4. beszéd: A szüzek Szüzének ékessége.....	13
5. beszéd: Az égbevétel égi kincse	13
I/a. beszédlánc címe: Az ünnepelt életjegyei.....	14
1. beszéd: Szeplőtelen virág	14
2. beszéd: Szűz virág.....	15
3. beszéd: Ég felé igényeskedő és bontakozó virág	15
4. beszéd: Égből táplálkozó virág.....	16
5. beszéd: Az ég Egyszülöttjét termő virág	16
II. beszédlánc: „A jövődöt záró életfüggöny”	17
1. beszéd: Hogyan indít az Isten?	17
2. beszéd: Hol az élet „kincsesládája”?	18
3. beszéd: Mivé leszünk?	18
4. beszéd: De miért „titok”?	19
5. beszéd: Függönylibbentések	20
II/a. beszédlánc címe: Az élet Párkái.....	20
1. beszéd: A pogány ember jövő képének alakítója	20
2. beszéd: A keresztény ember életarcának alakítója	21
3. beszéd: Az „én életarcom” alakítója	21
III. beszédlánc címe: „Az Úr igazi alázatosai”	21

1. beszéd: Isten és ember összetartozandósága.....	21
2. beszéd: Az egybefonódás égi indulása.....	22
3. beszéd: Szűz Anyánk alázata.....	23
4. beszéd: Az alázatos Szűz iskolájában.....	23
5. beszéd: Alázkodás – uralkodás.....	24
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek.....	25
1. (Introitus) beszéd: A szűzek dicsősége.....	25
2. (Introitus) beszéd: A szűzi élet diadalhimnusza.....	25
1. (Oratio) beszéd: A névnap ajándék.....	25
1. (Graduale) beszéd: Szűzen fogantál.....	26
2. (Graduale) beszéd: Istenanya, könyörögi érettünk!.....	26
1. (Offertorium) beszéd: Ave Maria.....	27
2. (Offertorium) beszéd: Ave Filii!.....	27
1. (Secreta) beszéd: Áldozatnak ajándéka.....	27
1. (Communio) beszéd: A föld „embere” Mária.....	28
2. (Communio) beszéd: De ég Egyszülöttjének hordozója vagy, Mária!.....	28
1. (Postcommunio) beszéd: Szent az ember teste.....	29
B/ rész – b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez írt beszédek.....	29
a) alcsoport: A névnap megünneplésének tárgyköréből vett gondolatok.....	30
1. beszéd: Köszöntések.....	30
2. beszéd: Jókívánságok.....	31
3. beszéd: Ajándékok.....	31
4. beszéd: A köszöntő lélek.....	31
5. beszéd: A köszöntő versek.....	31
6. beszéd: A köszöntött lélek.....	31
7. beszéd: Kicsoda az ünnepelet?.....	31
8. beszéd: Kicsoda az ünneplő?.....	31
9. beszéd: Kicsoda az örvendező?.....	32
10. beszéd: Mária nevenapja.....	32
11. beszéd: Máriák nevenapja.....	32
12. beszéd: Összes emberek nevenapja.....	32
b) alcsoport: Az „angyali üdvözlés” tárgyköréből.....	32
1. beszéd: Az angyali hangok.....	32
2. beszéd: Ave!.....	33
3. beszéd: Gratia plena.....	33
4. beszéd: Dominus tecum.....	33
5. beszéd: Benedicta.....	33
6. beszéd: „In mulieribus...”.....	33
b) alcsoport változata.....	33
1. beszéd: Mit hoz az angyali üdvözlés?.....	33
2. beszéd: Mit kap a Szent Szűz?.....	33
3. beszéd: Milyen indítást kap az égi ajándék után az élet?.....	34
c) alcsoport: Az „élettörvények” kérdése.....	34
1. beszéd: Az emberi élet eredete.....	34
2. beszéd: Az Úr születésének titka.....	34
3. beszéd: Az Ige testté lön.....	34
d) alcsoport: A „készséges szolgáló leány” életképe.....	34
1. beszéd: A hálásan fogadó.....	34
2. beszéd: A készséggel vállalkozó.....	34
3. beszéd: A szeretettel szolgáló.....	34
e) alcsoport: Az „Istenbe vetett hit” erejéről.....	35
1. beszéd: Hittel nézni!.....	35
2. beszéd: Hittel várni és fogadni!.....	35
3. beszéd: Hittel élni!.....	35
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegére épített beszédek.....	35

Különálló beszédek	35
1. beszéd: A díszes lélekköntös ünnepeltje	35
2. beszéd: Az örökké ünneplendő Istenanya	36
3. beszéd: Az élet teljes fényében álló „Asszony” arca	37
Beszédláncok	37
I. beszédlánc: A gyümölcsstermő és a Gyümölcse	37
1. beszéd: A nemes szőlőtőke.....	37
2. beszéd: Ez a „szőlőtőke” – „Mater pulchrae dilectionis...”	38
3. beszéd: A „szőlőtőke” ereje.....	38
4. beszéd: És teljes személyisége?... ..	38
II. beszédlánc: Milyen értékeket ad a „kiválasztott szőlőtőke”?	39
1. beszéd: Ő állandóan igényelt – lélekeledelünk	39
2. beszéd: Ő állandóan igényelt – lélekitalunk	39
3. beszéd: Ő állandó – életirányítónk.....	39
4. beszéd: Ő állandóan segítő – élettámogatónk.....	40
III. beszédlánc: Az én dicsőítőim jutalma	40
1. beszéd: Dicsőítem – a Szent Szűz előrerendelését.....	40
2. beszéd: Dicsőítem – földi életének örömeiben... ..	41
3. beszéd: Dicsőítem – hősiesszenvedésében... ..	41
4. beszéd: Dicsőítem – boldog életében... ..	41

Előszó

„Mária nevenapja” nem nyilvános „parancsolt” ünnep, és így csak **alkalomszerűen** emel szót erről a tételről az egyházi szónok. – Bár a Szent Szűz nyilvános ünnepein kívül május hó folyamán a „**májusi ájtatosságokkal**” kapcsolatban **igen sok beszéd** szól a Boldogságos Szent Szűzről, mégis kívánatosnak tartjuk, hogy **néhány** külön kiemelt beszédételre itt is felhívjuk a figyelmet. – Aki tehát az **ünnep tárgyi** vonatkozásaiból akar beszédet mondani, az vagy az **A/ alatt** most következőkből válasszon, vagy a „májusi sorozatokból” merítsen. – **B/ alatt** található az „írott liturgia” szövegeire épített beszédek: **B/ – a/ alatt** a „**kis liturgia**”, **B/ – b/ alatt** a napi **Evangélium** és **B/ – c/ alatt** a **Szentlecke** szövegéhez alkotott beszédek. – Ha pedig a szentmise szövegeiből (B/ rész) akar a szónok megindulni, akkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy a mai ünnep Szentleckéje egyezik a „Szeplőtelen Fogantatás” (dec.8.), a „Kisasszony nap” (szept.8.), a „Magyarok Nagyasszonya” (okt.8.) és a „Rózsafüzér Királynője” (okt.7.) ünnep szövegeivel. Az Evangélium pedig részben azonos a „Szeplőtelen Fogantatás” (dec.8.), a „Gyümölcsoltó Boldogasszony” (márc.25.), a „Rózsafüzér Királynője” (okt.7.), a „Magyarok Nagyasszonya” (okt.8.) ünnepének szövegeivel. Így azután ott szintén bőséges anyagot lehet találni erre az alkalomra is! – Mit akarunk tehát adni ezen a helyen? Olyan beszédvázlatokat, amelyek a **névnap** gondolatából fakadnak és ezzel kapcsolatban ébresztik a Szent Szűzet ékítő hódolatot. – Lássuk ezeket egyenként.

* * *

A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek

Mária nevenapján először az általában szokásos és a magyar ember lelkében oly szépen helyet találó **névnap** gondolatok pendítendőek meg.

Különálló beszédek

1. beszéd: A névnap értelme

(Erkölcsi beszéd: A hódolat napja)

Bev.: Jó anyánk mindig velünk, de névünnepén mi sietünk hozzá. Életünk minden pillanatában kapunk, a névnapon mi adunk. – Hogyan menjen végbe a „névnap ünneplése”?

1. Emlékbe idézzük a sok áldozatot...

Jó anyánk életére gondolva kezdjük fejtegetéseinket.

a) Kicsoda – az édesanya? Így volna ő is meghatározható: „Jóillatot fakasztok én, mint a szőlőtő, és virágomból pompás, dús gyümölcs terem” (Sir. 24,23).

b) Miért idézzük szavait és lelkét? Mert: „Kik fényt derítenek rám, örök életet nyernek” (Sir. 24,31).

c) De idézzük emlékbe: ma **égi Anyánk** névünnepét üljük, tehát az égi Anya értékét értékeljük. – Nézzünk csak a múltba! Mennyit köszönünk édesanyánknak és azután – **égi Anyánknak?**

2. De ennek viszonzása is szükséges. Mit teszünk tehát? Köszönő szóval hozunk hálaáldozatot.

De itt is tartsuk figyelembe: földi anyánkkal és égi Anyánkkal szemben érzendő kötelességünket. – Mi lehet ez?

a) Reá figyelő – **élet**. Áldozatos élet – eleven **példa** számunkra.

b) Segítő – **élet**. Állandó – **életforrás** számunkra.

c) Támasznak kínáló – **élet**. Állandó **fenntartó erő** számunkra.

d) **Életalkony** idején azonban **mi legyünk** (legyünk!) – az **életoszlopok!** Reánk támaszkodik és folyondározik az öreg édesanya.

Bef.: De nálunk ez a jelentősége is van ezen a napon: segítségül hívjuk a nevet adó Védőszentünket is!

2. beszéd: Égi Anyánk névünnepe

(Szűz Mária nevenapja)

Bev.: A családban nagy ünnep az édesanya névnapja. Ilyenkor verset tanul a család csemetéje és virágokat fűz csokorba a szerető gyermekcsereg. – Ha ez a „kis család” képe a névnapon, akkor kivételesen nagy ünnep az egyetemes emberiség **Megváltója Édesanyjának** névünnepe. Díszes köntös ma a ruhánk, díszesebben ékesített legyen a **lelkünk!** Mert ha hódolatos tiszteletet árulhat el a **külső ünnep-lőnk**, még igazabb hódolatot és hódolatot tárul a **lelki öltözetünk**. – Kérdezzük tehát a mai ünnepnapon: mit tegyen a lelkünk, hogy igazi ünneplést tárjon egek felé boldog életünk?

1. Ünnepejünk külső és belső ünnepléssel – a földön!

Nagyon természetes, hogy a földi ünneplésünk az első feladat, mert itt pereg alá életünk, és innen lendül egek felé örök életünk. Érthető tehát, hogy innen száll magasba tiszteletünk, hogy hódolatos legyen földi életünk.

a) Ennek a tiszteletnek első lépése: **visszahúzóds a köznapi élet gondjaitól**. Tehát: ünnepet ülünk olyan formán, hogy a szükséges munka elvégzésével egekben járjon lelkünk. Így azután ünnepi a lelkünk élete, melyet telíthet az Isten áldó kegyelme.

b) Majd erősebben kell hangsúlyoznunk, hogy a visszahúzóds mutató élet mellett **nagyobb odaadást jelezzünk – a lelkiek vonalán**. Majdnem azt mondanám: járjon erősebb ütemmel lelkünk az égiek világában, hogy így szellemi kapcsolatunk erősebb legyen az ég Urával. – Ha ugyanis imádságosabb a lelkünk, ha Isten házáat keresi fáradt életünk, ha az otthonunk melegében töltetik el napunk, akkor a tiszteletnek azt az alakját keressük, amely a Szűz Anya családjának együttesét jellemzi. – Életelvünk legyen: ünnepel a lelkünk, mert „Édesanya” előtt hódol gyermeki szeretetünk! – Azért ne felejtse el: úgy készülj erre a napra, hogy **szeretett és tiszta gyermekét** szeresse benned az égi Anya! Lám! Ez a lelkület magyarázza a kongregációk közös szentáldozását, a népünk ünnepi körmeneteit és búcsújárását... Áldozatos szeretettel hozzuk lelkünket az égi Anya elé, hogy szerető lelkének kegyelem-árasztásában részesüljön a földön élő és felé forduló „gyermeknép”!

2. Ámde a földi ünneplés azért történik, hogy boldogan ünnepelezzünk – az égben.

A földi élet ünnepeit piros betűkkel jelzi a naptár. Ezek a napok ugyanis olyan „életállomások”, amelyeken megpihen a fáradt ember, és a lelkiekkel foglalkozik az igényes zárándok. Elpihen a fárasztó robotból és magasba lendül a szellem kincseinek élvezésében. Mindez pedig azért van így, mert isteni törvény az áldozatos és teremtő munka, de isteni ajándék a felfelétörés égi lendülete.

a) A szellemi élet **területe**: az igazság, a szépség és a jószág otthona. Ide tör az ember a tudás, a művészet és az erkölcs útján (Lásd: Th. Wilder: „A hosszú út”). – Itt ünnepi a lélek hangulata...

b) De ezek **után és útján** – az **örök élet** a szellemi ember **vágya**. A Zsoltáros így énekel: „Szomjazza lelkem az erős, élő Istent: mikor jutok oda, hogy az Isten színe előtt megjelenjem?” (Zsolt. 41,3). És az értelem szava is vágyakozó követelődéssel igényel... Mégpedig azért, mert érzi, hogy csak ott, az örök hazában teljesülhet minden igénye (igazság, szépség és jószág), és ott találhat igazi és boldog „otthont” a „teremtő munkában” fáradkozó lélek. Figyeld csak az Írás szavát: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). És kérdezd lelked zsongó beszédét: nem **erre** vágyódik-e az ember?...

c) Végezetül pedig azt is leszögezhetjük: munkánk végzése utáni **lélekünnepeken alakul lelkünk olyanná**, hogy a mennyek országában ünnepelezzük az egek Királynéasszonyát. – Itt lesz igazán dicsőítő és ünneplő az ember. Ez az „örök ünnep hazája”, és itt boldogságban célt ért ember létszen az ünneplők diadalmasa. Olvasd csak: „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona” (Jel. 12,1). Ezt az Asszonyt tiszteljük boldog ünnepléssel...

Bef.: Zárószavunk legyen egy nagyon nagy elhatározás és egek felé futó imakiáltás. – Az **elhatározás** ez: úgy akarunk ünnepelni a földön, hogy diadalmas ünneplők legyünk az égben! – A **kérés** pedig így szálljon az ég Urához: égi kegyelmed szálljon gyarló lelkünkbe, hogy annak isteni ereje reávezzessen, hogy isteni életet élve dolgozzunk lelkünk örök boldogságán!

3. beszéd: Ajándékot az ünnepeleltek!

(Pedagógiai beszéd: Az ajándékok lélektana)

Bev.: Névünnepe idején üdvözlő szó csendül a gyermeknép ajkán, és pici virág vagy más ajándék pihen a kezében... Ez már az **emberi szeretet** természetes megnyilatkozása. – De kérdezhetjük: mit adhatunk és adjunk mi a mi égi Anyánknak? A feleletet az a megfigyelés fogja meghatározni: mit is

kaptunk, és így egyszerű lesz: mit is adjunk?

1. Lelkieket kaptunk.

A Szűz Anya életének döntő és minden kegyelmet magyarázó értéke: Istenanya. A megváltás pedig – lélekkincs-szórás. Így: lelkiek a mi adományaink.

a) Az Istennel való kiengesztelődés. Ez a megváltás kegye.

b) Az istenivé való nemesedés. Ez: „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Mindezt Krisztus hozza, de a jó Édesanya közvetíti.

2. Lelkikkel kopogtatunk.

Ez az alap már mutatja: mit kell adnunk?

a) Üdvözlő szavunk – egyszerű hála ima. Talán ez a szent szöveg dicsőíti őt leginkább: „Szűz, Istennek szülője, kit az egész világ nem tud befogadni, emberré léve, tebenned lakozott” (Graduale). – Ezért tied a mi hódolatunk.

b) Ajándékunk pedig – életcsokorrrá font erényvirágaink legyenek, mert ezek örök értékek Isten országában.

Bef.: A mi üdvözlő „versünk” – élethimnusz legyen!

4. beszéd: Az ünnepelt képe

(Szimbolikus beszéd: A Szűz Mária képek)

Bev.: Katolikus családot arról ismer meg az ember, hogy ott függ az otthon díszeként a Szűz Anya képe. – De **egyéni** életünkben is hordozzuk a képét. Imakönyvben, képen, életdíszként érmen... De hogyan legyen tehát velünk a Szent Szűz – képen?

1. Képen és érmen – velünk. Ez a **fizikai** emlékeztetés jele.

a) Imakönyvünk jelzőképe az ő alakja. Csókkal tiszteli a kis gyermek, és életirányát követi a felnőtt ember.

b) Mellünkön – érmen a képe. Drága leánynépnek legszebb dísze, de férfiaknak is éke.

2. Valóban – bennünk. Ez a **lelki** birtoklás ténye.

a) Bennünk él – a bevésett képe erejével. – Ez dinamikailag indít és buzdít. – Nincs **néma** és **mozdulatlan** emlék, hanem **beszédes** és **meglendítő** életkép.

b) De bennünk él – a **kegyelemkövetítés** folyamatával. A „Mediatrix gratiae” – állandóan gazdagító égi erő.

Bef.: Életünk eszménye és az eszményi életre segítő ereje legyen a Szűz Anya!

5. beszéd: Anya – a család központja

(Pedagógiai beszéd: A család lelkének irányítója)

Bev.: Igen sok tréfás és komoly beszéd tárgya: kicsoda a család valóságos hatalma?... Nem szóharcra gondolok, hanem arra: vajon kicsoda a család igazi központja?

1. Földön – édesanyánk.

Az igazság ez:

a) **Ő** – az életforrásunk. Tőle az életünk; ezért van a felé törő ősi lendületünk.

b) **Ő** – a szeretet sugárzója. A döntő célunk – az **élet kibontása**, és a bontó erő – a **szeretet**. Ez pedig – édesanyánk lelkének kincse és reánk pazarolt értéke.

2. Égben is – Anyánk. Hasonlóképpen kell gondolkodnunk az égi Anyánkról. De csak hasonlóképpen? Igen. Miért?

a) Mert Isten az örök élet Központja. Tőle **minden**, és Hozzá tör **minden!** Ezt kisebbíteni – hittagadás.

b) De Édesanyánk szeretete – az emberi életnek az örök Központ felé való **lendítője**. Ez már dinamikai hatás. Isten tervében ugyanis a kölcsönös szeretet és segítség juttat az életcélokhoz. Talán így közelíthető a **hasonlat**: minden életrengés központja az **égi Atya**, emberélet megnevelője **égi Fia**, a lélek megszentelője a **Szentlélek**. És a Szűz Anya? A csodás Istenhez törésnek emberi **segítője**.

Bef.: Az igazság az, hogy Szűz Anyánk az élet örök Központja felé **lendíti** az ember lelkét.

5/a. beszéd (előzőnek más felfogása): Aki sohasem hagy magunkra

(Erkölcsei beszéd: Az anyai szeretet)

Bev.: Mária nevét emlegetjük igen sokszor. Szinte megszokott imánk: Jézus, Mária, segíts! – Segítő – az **Úr Jézus**, Hozzá vezető – az **Édesanya**. – Hogyan áll mögöttünk a Szűz Mária?

1. Édesanyánk – a földön. Ne menjünk messze a földi **valóságtól**. Ki itt a legbiztosabb segítőnk?

a) **Valóságos** édesanyánk. Akitől testünk és életünk. Akihez sietnek lépteink... Akinek tárulók mindig karjai. Akivel egybecseng mindig az igaz ember lelke.

b) De olyan Szűz Anyánk is. Miért? Mert reábizott égi Fia. Mert elfogadott az Istenanya. Mert valóban segített és segít az égi Anya.

2. Édesanyánk – az égben. Itt is a **valóságos** édesanya és **égi Anyánk** alakja értelmezendő.

a) Jó anyánk ott is velünk. Miért? Mert a szeretet kapcsa örök. Ő pedig – a valóságos szeretet. – De ha eltér az Úr útjáról?... Akkor **hazasegíti** a fiak szeretete és imádsága. Ő életet adott és a gyermeknek életet szerezhet...

b) Égi Anyánk életünk és örömünk. Ő is velünk. Hivatott a földre. Hivatást teljesített a földön. Felvitetett a mennybe.

Bef.: Csodálatos az élet. – Az anyai szeretet sohasem hagy el bennünket. Földi anyánk és égi Anyánk – mindig velünk!

6. beszéd: Miért ünnepel ma az Egyház?

(Erkölcsei beszéd: A mai ünnep alapja)

Bev.: A mai szentmise szövege így kezdődik: „...Ajándékkal esdik majd tekintetedet Tirus leányai, s valamennyien a nép gazdagai. Belül csupa szépség a király leánya, aranszegélyű, sokszínű a ruhája. Szűzi társnői követik a királyhoz, neked viszik őket: örvendezve, ujjongással bevezetik őket, bevonulnak a király lakába” (Zsolt. 44,13-16). Amikor öröm és diadalmaskodás az emberek lelke, akkor ugyanilyen az Egyház lelkülete is. – De miért ilyen ünneplő ma az Egyház?

1. Az Úr Egyszülöttjének Anyját köszönti.

Valami nagyot ünnepel.

a) A megváltás szent tényét ünnepli.

b) Amikor is a Megváltó Édesanyját köszönti. Sohase felejtsük: Szűz Anyánk minden kegye – Megváltó Fia érdemeinek fényvetése.

2. Az Úr földi gyermekeinek Anyját tiszteli.

Az Egyház minden intézkedése – az „Úr házanépe” üdvösségének szolgálata és nevelése. A mi drága Egyházunk ugyanis földi „Isten gyermekeinek” **védelmes akla** vagy **élő pásztora**. Így „embernyája” öröme az ő öröme és boldogsága. Sőt ennek egyenes szorgalmazója.

a) Szűz Anyánk nevenapján az „embernyáj” égi Anyjának ünnepét üli. Ez a mi emberi hódolatunk.

b) Ebben az ünneplésben részesedik és diadalmaskodik az Egyház ünnepi liturgiája. Ezért zengi Evangéliumában a Szent Szűz felmagasztaló meghívásának angyali énekét (Lásd: Lk 1,26-38).

Bef.: Ünnepl az Egyház, hogy Istenanyja ünneplésére segítse az embert.

7. beszéd: A gyermeki szemek – anyai arcon...

(Pedagógiai beszéd: A gyermek anya-keresése)

Bev.: A gyermek szeme és az anya szeme találkozik legtöbbször az életben. Milyen szemek pihennek meg az anyai arcon? Azt is kérdezhetném: hogyan tekint édesanyjára a kicsi gyermek?

1. Bizakodva tekint reá a gyermek.

a) Van ebben természetes szeretet. Ilyet látunk az állatvilágban is.

b) De van ebben természetfeletti szeretet is, mert ezt a készséget adja neki a keresztség kegyelme.

2. Mert szeretetet villant felé az édesanya.

a) Az anyai szeretet is ösztönösen **indul**... Ilyen az állatvilág szeretete.

b) De természetfeletti gazdagodik, mert „Isten fiát” szereti kicsi gyermekében.

Bef.: És ha ezt hasonlatképpen magunkra és Szűz Anyánkra vonatkoztatnók?... Akkor gyermeki szeretetünk jelennék meg arcunkon, és azt sugároznánk Anyánk felé – az egész örökkévalóságon át.

8. beszéd: Milyen az anyai szív?

(Pedagógiai beszéd: Anyánk szíve – égi Anyánk Szíve)

Bev.: A művészek lelkéből kitörő dicséret özön mindig az édesanya lelkét magasztalja. Őt az élet forrásának tudják és a „forrás üdítő italát” az élet szolgálatának nézik. – Milyen valójában életünk egész folyamán az édesanya „szíve”?

1. Megértő...

a) Mélyebbre lát, mint más „szív”. És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

b) Így megértőbb, mint más „szív”. És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

2. Megbocsátó...

a) A gyengeséget jobban érti... És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

b) A legkisebb bánatra szívére öleli... És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

3. Készséggel segítő...

a) Jó és rossz sorban szolgál és emel. És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

b) Elesettségben és szörnyű eldurvulásban vigasztal és erősít. És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

c) Istennél állandó „kopogtatással” gyámolít (Lásd: Szt. Mónika...). És nem ilyen-e a Szent Szűz Szíve?

Bef.: Amit a művészek, az élethivatottak érzőbbjei sejtenek és lantra, ecsetre vagy kalapácsra fognak, az csak előfutama annak a szeretetnek, amelyet az „anyai szív” mutat.

9. beszéd: Földi anyánk...

(Erkölcsei beszéd: Édesanyánk)

Bev.: Azt kellene fejtegetni: a **földön** is mellettünk van **égi Anyánk**. – Tárgyalásban kiemelendő:

1. Emberi szíve – emberien érző.**2. Anyai szíve – gyermekei felé forduló.**Bef.: Felébresztendő a bizalom mondván: ezért ünnepejlük **Anyánk névünnepét**.**10. beszéd: Égi Anyánk...**

(Erkölcsei beszéd: Égi Édesanyánk)

Bev.: Érintendő, hogy a lélekkapcsok örök kötelékek... Tárgyalásunk fejtegesse:

1. Szeretet a köztünk fennálló kötelék.**2. A szeretet pedig örökké élő kötelék.**

Bef.: Ezt a tételt tegyük zárógondolattá: Krisztus Anyja minden „Krisztus-testvérnek” Anyja.

* *

Gondolatsorokat adó beszédvázak

Mária nevenapján a következők szerint is lehetne az ünnep gondolatait alakítani...

I. gondolatsor vezető hangja: Nomen – omen**1. beszéd: Názáret leánya**

Bev.: Egyszerű a neve...

1. Szerény falucska az otthona.**2. Kiemelt virág az élete.**

Bef.: De dicsőség lett csengése...

2. beszéd: Dávid sarjadéka

Bev.: Az eredet jellege...

1. Királyi – a törzse.

2. Istenember – a virága.

Bef.: Az eredmény értéke...!

3. beszéd: „Mara” – „Mária”

Bev.: A kezdet áldozatos...

1. Keserű a földi élet.

a. Eleje...

b. Folytatása...

c. Szent Fia halála...

2. De diadalmas az örök élete.

Bef.: A befejezés diadalmas!

4. beszéd: Mária élettartalma

Bev.: Mária Isten leánya...

1. Tisztaság – az alanyi kincse.**2. Istenanyaság – az égi adománya.**

Bef.: Mária mindnyájunk Édesanyja.

5. beszéd: Az élet tragédiái

Bev.: Tragédiák sora kíséri?...

1. Betlehemről kezdve – áldozat a társa.**2. Golgota csúcsán – tragikum a sorsa.**

Bef.: De mindig dicsőség és magasztosulás a tragikum vége...

*

II. gondolatsor: Mária nevének ereje – életünk győzelmének titka

Itt a fő szempont tehát az ünnep lényegének emberlélek emelését előmozdító 13 fejtegetése.

1. beszéd: Mária – Istenanya

Bev.: Kit ünneplünk ma?

1. Názáret szűzi leányát.**2. Máriát, Jézus Anyját.**

Bef.: Jézus pedig – az Isten Egyszülöttje. Tehát?!...

2. beszéd: Mária – angyalajak dicsőítettje

Bev.: Angyal mutatja be őt nekünk.

1. Isten áldottja.**2. Üdvözítőnk Anyja.**

Bef.: Ilyen bemutatás után – hódolatunk „Asszonya”.

3. beszéd: Mária – a mi Anyánk

Bev.: Testvérünk-e az Úr Jézus Krisztus?...

1. Mária – Jézus Anyja.**2. Jézus Anyja – „Jézus testvéreinek”, vagyis nekünk is Anyánk.**

Bef.: Gyermeki lélekkel fordulhatunk feléje...

4. beszéd: Mária – „kegyelmek Anyja”

Bev.: Mi a legnagyobb kegyelem?

1. Jézus Krisztus születése és áldozatos élete.

2. Ez pedig a Szűz Anya szerető közvetítése.

Bef.: Így: ő – a kegyelmek Anyja.

5. beszéd: Mária – életünk vezércsillaga

Bev.: Kinek életét utánozzuk?

1. Jézusét, mert Istenember.

2. Szűz Anyánkét, mert választottan isteni ember.

Bef.: „Csillagok” nyomán jár az élethajós...

* *

Beszédláncok

Lássunk most olyan beszédláncokat, amelyek a **Szűz Anya névünnepével** kapcsolatosak. – Az ezekben szereplő beszédvázlatok külön is felhasználhatók, de nem lesz érdektelen, ha egy-egy beszéd szélesebben terülő nagy gondolatcsoportba foglalható.

I. beszédlánc: „Az ünnepelt életjegyei”

Ebben a beszédláncban azt a kérdést lehetne felvetni, vajon kielemezhetők-e a Szent Szűz Isten adta és ő maga kidolgozta életjegyek? – Ezt pedig azért lehetne beszédtétellé tenni, mert minden névnap ünnepelés arra építkezik, hogy az ünnepelt legértékesebb életjegyeit dicséri, magasztalja és ezen dicséret alapján köszönti az ünnepeltet.

1. beszéd: Az Isten jegyének hordása

(Dogmatikus beszéd: Isten nyomai)

Bev.: Ez a jegy annyit jelent: az „**Úr kiválasztottja**”. Akit **jeggyel** áldott az Úr, az kiemelt az emberek közül. – Milyen jegyeket hordozunk mi, az élet földi népe?

1. Az isteni lehelet jegyét.

Test és lélek voltunk kettőssége mutatja, hogy „bennünk az Isten járt”.

a) Testi életünk – szép és tökéletes világban mutatja, hogy Isten művei vagyunk. Mégpedig **egyetemesen** és mindnyájan. „Ám mi, Uram, arcod fényességének jelét viseljük. Örömet adott szívembe” (Zsolt. 4,7). – Itt azután igen sok az **egyéni érték** is. Ez kiemel – a sok közül. „Elzárt kert vagy, mátkám, húgom, elzárt kert, lepecsételt forrás” (Én. 4,12).

b) Lelkünk pedig egyenesen – szellemiségünk folytán – Isten képét tárja elénk. „Isten az, **Ő** az, aki pecsétjével megjelölt minket és mint foglalót szívünkbe árasztotta a Lelket” (2Kor. 1,22). – Itt is igen sok az egyéni tehetség (tudós, művész, szent).

2. A megszentelődés jegyét.

Ez már Isten különleges szeretet adománya.

a) Jár lelkünkben az Isten – a megtisztítás kegyelmével (bűnbocsánat!). „Benne kaptátok ti is a megígért Szentlélek pecsétjét, miután hallottátok az igazság igéjét, az üdvösségeteket hirdető evangéliumot, és hittetek is benne” (Ef. 1,13).

b) Jár lelkünkben az Isten – a megszentelődés kegyelmével.

c) Végül is isteni természetet ömleszt belénk. „Bizony, bizony mondom neked: Aki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5). Így tehát: újjászületünk és isteniek leszünk.

3. A különleges elhivatottság jegye.

Az Úr „előrendelése” kivételes kincseket is ad, és így csak jelenléte az égi Atya „otthonjárásának” szent nyoma.

a) Bennünk is érvényt találók. Csak keresnünk kell. Mit érnek – egyénileg? Mi a mi kivételes talentumunk? Ezek kidolgozására hív minket az Úr!

b) De Szűz Anyánkban kimagaslók! Itt már kivételes a kegyelmek sorozata, mutatja Isten közelségét. Ő fogantatástól – malasztal teljes (dogma!). Ő szűz – egész életén át (dogma). Ő – égbe vétetett (dogma). Mert Isten Anyjává hívta őt az égi Atya! Minden kiválósága istenanyai méltóságának eredője (Horváth S.)!

Bef.: Isten jegyeit hordozzuk, tehát az Istenéi vagyunk is! Legyünk is!

2. beszéd: A szeplőtelen fogantatás égi jegye (Dogmatikus beszéd: A szeplőtelenesség mibenléte)

Bev.: Milyen égi jegy ékítette a názáreti Szent Szüzet – Isten örök tervében? Elhivatottsága – az istenanyaság. Ennek jegyeit keressük egész életén. – Mi az első és legkiválóbb életjegye?

1. Bűn nélkül fogantatott.

Ez az első életjegye, amely kivételes elhivatottságának szent pecsétje (hittételünk – IX.Pius óta). – Mít jelent ez – **negatív**?

a) Minden ember – a bűnös emberpár törzsének elesett hajtása. Tárgyilag azt jelenti, hogy minden ember viseli Ádám vétkének „status lapsae naturae” terhét. „...átkozott legyen a föld munkád alatt: fáradalmak árán egyél abból élted valamennyi napja alatt. Tövist és bogáncsot hajtson az neked s a föld növényzetét egyed. Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földre, amelyből vétettél, – mert por vagy s vissza kell térdned a porba!” (1Móz. 3,17-19). – Hordozza a felfokozott ösztönök izztó feszülését (fomes peccati). – Ezek hiánya: az isteni előrelátásnak égi jele. Hirdeti az Írás: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közéd: ivadékod és ivadéka közéd; Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15).

b) Égi Anyánk tehát az embertörzsnek bűnmentesen fogantatott virágszála. Így köszönti az angyal: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28). – Így hasonlítja Szt. Justin Évához: egyik hozta, másik töri a bűnt (Just. Dialog.100). – Így értelmezik az ószövetségi előképek is.

2. És így mindig a kegyelem teljességében mozgott.

Jézus Mária Gyermeke, és így Jézus és Mária sajátos szentségi kapcsolatban élnek.

a) Mária valóságban élt élete. Szt. Efrém szerint: „Nincs tebenned Uram szenny, sem szeplő nincsen a te anyádban” (Efrém: – Conc.Nisib.27§). Lényege: övé a megszentelő kegyelem (Lásd: Lk 1,28). Övé a természetfeletti erények. Hitét kiemeli: „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked” (Lk 1,45). Övé a karizmák.

b) Ezek az égi kegyelmek olyan bőséges életkincsek, amelyek birtoka – a teljesen **égi jellegű élet** valóságát tárja elénk.

Bef.: Mi tehát a szeplőtelen fogantatás tárgyi tartalma? Teljes büntelenség és teljes kegyelmi telítettség. Ok? Szűz Mária – Isten Anyja!

3. beszéd: Az „Isten Anyja” méltósága (Dogmatikus beszéd: Mária Isten Anyja)

Bev.: Éva – emberek anyja. Mária – Isten Egyszülöttjének Édesanyja. Ez az igazság foglalja magában az Isten tervének valósulását, amely az emberiség történelmén tükröződik (Efezusi Zsinat). – Mít jelent ez a kiválasztottság?

1. Az örökké szerető Isten emberiség felé fordulásának ditirambja.

A legfenségesebb égi dal akkordját csendíti az Istenatya terve: Egyszülöttje legyen **emberalakban** földi népének **Üdvözítője**.

a) Emberként jelenik meg az Isten. Olyan, mint mindnyájan, de „kiválasztottsága” folytán **kiemelt**. Ez égi küldetés. Ennek teljesítése – égi kegyelem árasztás (Szeplőtelen!).

b) De anyai szív hordozva hozza a világra. Táplálja, szüli, gondozza. Ez égi **elhivatottság**. Lesz benne **emberi**, de van benne kivételesen **isteni**. – Jelzi az Ószövetség: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmanuel lesz” (Iz. 7,14). – Hirdeti az Újszövetség: „Méhében fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz Ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságá-

nak nem lesz vége.” Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,31-35) és: „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse! Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,42-43).

2. A „kiválasztott ember” hivatásának legtökéletesebb adománya.

Minden ember embertörzsön az „új ember” szülője. Egyetemes isteni rendeltetés ez. – Ámde van benne isteni intézkedés.

a) Személyként szülni a földre **emberi természettel** az Úr Egyszülöttjét, az Isten kivételes ajándéka az **Édesanya számára**. Azért égi kiválasztott ez az Édesanya! „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28)... „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43).

b) És ugyancsak égi ajándék az egész emberiség számára. Ezért kivételesen áldott – a felemelésre hivatott emberek zarándoknépe. – Így az emberiség is – Mária kiválasztottsága alapján – az emberré lett Istenfia megváltandó nemzedéke lett.

Bef.: Az istenanyai kiválasztottságot a legszebb dallá az Egyház alakítja mondván: a felmagasztaltatott Istennek Szent Anyja az angyalok karai fölé.

4. beszéd: A szüzek Szüzének ékessége

(Dogmatikus beszéd: Virgo Maria)

Bev.: Ez is egyik Isten adta életjegy. Az Isten gondolta „életszolgálat” hosszú és áldozatos összetevők után következik. Az **előkészület** lényege: az érintetlen tisztaság, amelynek virágából pattan elő az Isten gondolta „új élet”. Szűz Anyánk előző és életszolgálatra jelentkező élete ennek a tisztaságnak további virágzását is mutatja. – De honnét tudjuk?

1. Isten anyala hirdeti.

a) De először – isteni **ószövetségi** követek, próféták sugalmazott hangjában. Így beszélnek a Szűz Anyáról: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). – Sőt a zsidók ilyen természetfeletti születést vártak: „Nem az ács fia ez? Anyja nem a Mária?” (Mt 13,55).

b) Majd az **Újszövetség** angyalának igéjében: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). – „...Mária megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,34-36). – „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18). – „Miközben ezen gondolkodott, álmában megjelent az Úr anyala és így szólt: „József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban. Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől”. Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr a próféta szavával mondott: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni.” Ez azt jelenti: velünk az Isten. József erre fölébredt álmából és úgy cselekedett, amint megparancsolta az Úr anyala. Magához vette feleségét, de nem ismerte meg, míg a világra nem hozta (elszülött) fiát, akit Jézusnak nevezett (Mt 1,20-25).

2. Hivatásának fensége igényli.

Nem szükségképpen áll elénk a szűzi fogantatás égi kegye, istenanyai méltósága; – az Ige testté lön! – Ezt igényli, – Jézusnak Atyja – az Isten. Jézus – csak az Isten erejéből szülessék. Jézus – nem a test és vér erejéből születik. Jézus – az Isten Egyszülöttje; méltó, hogy az elsőszülött Ember Istentől származott.

3. Isten Egyháza tévmentesen tanítja.

Szent Ignác szerint: „Isten Fia valósággal született egy szűztől”. Justin és Epifánusz szerint is mindig: szűz. Végül az Egyház eleven tanítása hirdeti (Lateráni Zsinat 649). Ezt hirdette ki egyetemes tanításnak az egyházatyák hivatott együttese.

Bef.: Isten csodás látogatásának legszentebb jele: a Szűz fiat szült...

5. beszéd: Az égbevitel égi kincse

(Dogmatikus beszéd: Assumptio B.M.V.)

Bev.: Mi az emberi sors története? Születés, testi porrálevés és feltámadás. – Kérdés: Istenanyánk életének története egyezik-e embervoltunk történetével?

1. Büntől ment az élete.

Ez az emberi élet – lelki érintetlensége. Tárgyilag: kettős tartalmú.

a) Szeplőtelen a fogantatásban. „Amilyen a lilium a tövisek között, olyan a barátném a leányok között!” (Én. 2,2). „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

b) Szeplőtelen az egész élet folyamatában. Tiszta – a büntől (Tridenti Zsinat 6.c.) Az ószövetségi Protoevangelium jelzi, és az Újszövetség angyali üdvözlete hirdeti. – Érintetlen – a bűnös vágytól. Alapja a szeplőtelen fogantatás.

2. Pusztulástól ment földi életének porhüvelyé.

A földi élet diadalmas vezetése az égi élet kezdetének diadalmas voltát hirdeti.

a) Minden halandó: testben is feltámad az **utolsó napon**. „Ne ujjongj ellenséged halálán, hisz tudod, hogy mindannyian meghalunk, és nem akarjuk, hogy rajtunk örüljenek!” (Sir. 8,8). „Így szól az Úr Isten: Íme én megnyitom sírhantjaitokat és kihozlak titeket sírjaitokból, én népem” (Ez. 37,12). „Mert nem hagyod az alvilágban lelkemet, s nem engeded, hogy romlást lásson szented” (Zsolt. 15,10). „Bizony, bizony mondom nektek: Eljön az óra és már itt is van, mikor a holtak meghallják Isten Fiaának szavát, és akik hallgatnak rá, élni fognak” (Jn 5,25). „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25).

b) Szűz Anyánk testi megdicsőítése a földi porrá levés szerteérésének megelőzése. XII. Pius dogmává hirdette ki. A tétel ez: Szűz Mária meghalt, de teste dicsőségesen föltámadva égbe vitetett. – Alapjában: a testi elporlás – a bűn következménye. De eredeti bűn nélkül született – ez a büntetés nem érhet. Ide kell értelmezni az Írás szavát: „Mivel pedig a gyermekek teste-vére közös, ugyanúgy részesült azokban ő is. Így akarta halála által legyőzni azt, aki a halálon uralkodott, tudniillik az ördögöt...” (Zsid. 2,14-15).

Bef.: „Földi diadal” – „égbevétel” olyan szent együttes, amely kivételes „isteni jelenlét” égi pecsétje.

*

I/a. beszédlánc címe: Az ünnepelt életjegyei

(Más megvilágítás)

1. beszéd: Szeplőtelen virág

(Dogmatikus beszéd: A szeplőtelen fogantatás értéke) (Ilyen tárgyú beszédek csoportját közli a dec.8-i ünnepre írt sorozat is)

Bev.: Isten kertjének „embervirágok” a díszei. Ezek színpompájának **teljessége** – a Szeplőtelen Szent Szűz. – Miben tündöklük ez a szépség?

1. Isten kegyelmének napsugarában.

Mi az Isten kegyelmének napsugara? Horváth S. professzor így fejezi ki: Sole amicta. „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt...” (Jel. 12,1). – Mi ez valójában?

a) Égből eredő különös kegy. Alapjában azt jelenti, hogy kegyelemnek teljességét birtokolja – a názáreti Szent Szűz. Ez: előrendelés, Isten szent és örök terve, amely az üdvösség történetének egyik mozzanata. – Miben áll? A szeplőtelen fogantatás kegyelmében. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

b) Földön valósuló isteni élet. **Ezzé** lesz az égi kegyelem. A Szent Szűz életében **valóság** lesz az isteni elgondolás. Az állandó tisztaság Szűz Anyánk életjegye és így az Isten napsugara záporozta „élet gyönyörűsége”.

2. Az Istenanya életszentségének pompájában.

De míg gondolatban elképzelhető a kegyelem fényében tündöklő szépség, addig csak kegyelmi erővel közelíthető meg az **istenanyai méltóság** titokzatos pompázása. – Hódolatos tisztelet övezi az emberek édesanyját; milyen tisztelet és gyönyörűség veheti körül – az Isten Anyját!?

a) A Szentlélek mátkája. Ezt mondja róla az Írás: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje

borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). – Csak zengő ének és hódolatos tisztelet közelítheti, mert emberi értelem ki sem ismerheti.

b) Az Isten Anyja. Ezt is az Írás mondja: „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43). Ezért van az, hogy istenanyai méltósága **minden szentet meghaladó** „felsőbbrendű tiszteletünk” alapja lésson. Ezért mondjuk: „hyperdulia” az ő tiszteleti módja. Sőt Egyházunk tanításában: minden kegyelem közvetítője. Képletesen: az égi Nap fényözönének legfényesebbje és ennek a fénynek tovább sugárzója. „Mediatrix gratiarum”.

Bef.: Szűz Anyánk névünnepe így is tiszteljük égi Anyánkat!

2. beszéd: Szűz virág

(Dogmatikus beszéd: Ante, in et post!)

Bev.: Isten „emberkertjének” élő virágai legtökéletesebbje – az Istenanya. – Miben látható életének gyönyörűsége?

1. Virgo – ante partum.

Lényege: Szűz Anyánk szüzi érintetlenségében fogadta az angyal üdvözlését.

a) Probatum: „Ezért az Úr maga ad nektek jelt: Íme a szűz méhében fogant és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). – „Ezért átadja őket ellenségeiknek addig az időig, melyben szülni fog az, akinek szülnie kell” (Mik.5,3).

b) Declaratum: „Aki nem vallja, ... hogy a mindenkor szeplőtelen Szűz Mária az Igét... foganta, átkozott legyen” (Lateráni Zsinat).

2. Virgo – in partu.

a) Az Írás tanítja: „Meggzülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

b) Tanítja a hagyomány, azaz az Egyház „élő tanítása”: „Istenfia emberfia tiszta valaki, aki tisztán nyitotta meg a tiszta méhet” (Ireneus: IV.33.1.).

3. Virgo post partum.

Ez a szent tény is a kinyilatkoztatás közléseiből vezethető le.

a) Szinte fogadalomra hivatkozik a Szent Szűz. „... Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34).

b) Az Evangélium egyetlen Gyermeke valóságát jelzi: „Nem az ács fia ez? Anyja nem Mária? Testvérei nem Jakab, József, Simon és Júdás? És nővérei, ugye azok itt is élnek köztünk? Honnan vette hát mindezt?” – és megbotránkoztak benne” (Mt 13,55-56). – „Testvérei” – idősebbek. Jézus pedig **elsőszülött** volt. „(József) magához vette feleségét, de nem ismerte meg, míg a világra nem hozta (elsőszülött) fiát, akit Jézusnak nevezett...” (Mt 1,25). „Meggzülte (Mária) elsőszülött fiát...” (Lk 2,7). – És „testvérei”? „Ki az én anyám és kik az én testvéreim? ... Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az mind testvérem, nővérem és anyám” (Mk 3,33 és 35).

Bef.: A szüzesség olyan égi jegy, amely égi Anyánk kivételes elhivatottságának és életének törölhetetlen jegye.

3. beszéd: Ég felé igényeskedő és bontakozó virág

(Dogmatikus beszéd: Isten Anyja)

Bev.: Minden virág a nap felé fordítja szirmát, de a földből meríti és a föld számára termeli termését. – És Szűz Mária, Isten élő virága?

1. Égből várja élete tartalmát.

A földi virág – a magasságból várja a napsugarat, harmatot és esőcseppet. És az égnek „Választottja”?

a) Ég adja – elhivatottságát. Így lesz Isten Anyja az emberiség legszebb virága. „Virág vagyok én a mezőn, és liliom a völgyben” (Én. 2,1). „Elzárt kert vagy, mátkám, húgom, elzárt kert, lepecsételt forrás. Hajtásaid gyönyörű liget, (ó Mária), nyiss ki nekem, húgom, barátnóm, galambom, szeplőtele-nem!” (Én. 4,12-13 és 5,2; és: Resp.).

b) Ég adja kegyelmének kivételességét. **Szeplőtelen** fogantatásban. **Szűz mindig**, az egész életen át. **Égbe vitetett** – élete alkonya után.

2. Égből veszi élete Gyümölcsét.

Mi az ő legnagyobb kincse?

a) A Szentlélektől fogantatott Szent Fia. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül: neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). „Fiút fog szülni, akit te Jézusnak nevezel, mert ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,21).

b) A karácsony éjszakáján – Szűz méhéből vett – Egyszülöttje: „...vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből” (Iz. 11,1). Ég adta és ő földre szülte: „...elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,6-7).

3. Égnek áldozza élete Áldottját.

De magáé-e a Gyermekek?

a) Bemutatja – Istennek. „Amikor elteltek a mózesi törvényben megszabott tisztulás napjai, Jeruzsálembe vitték, hogy bemutassák az Úrnak” (Lk 2,22).

b) Felajánlja – Istennek. Vállalja a **simeoni** tört: ez felajánlás. „... s a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35).

c. Aldozatul adja emberekért – az Úrnak. Elszakad Tőle, hogy övé legyen az emberek nemzedéke. Ő fiává lesz – Jánosnak és Jánoson át Anyjává lesz – az emberiségnek: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához. „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26-27).

Bef.: Tehát mindent az égnek?... Igen! Igen! De úgy, hogy mindent szerezzen az embernek. Így: ő a megváltás szent együttműködője.

4. beszéd: Égből táplálkozó virág

(Dogmatikus beszéd: Honnét a Szent Szűz nagy méltósága?)

Bev.: Minden Istentől és így a Szent Szűz életkiváltsága is isteni ajándék. Szűz Anyánk lélekkincsei ugyan a természetfeletti rendhez tartoznak, de így is Isten ajándékai között szerepelnek. – De mi ennek a gyökérzete?

1. A megváltás „activa”-jává tette az Úr.

Isten tervében nagyhivatottságú az ember, de kivételes elhivatottságú kegy – a megváltás. **Ebben a tervben** Istené a szerep, és segítő eszköz a názareti Szent Szűz.

a) Hivatása – isteni. Saját maga élete is tisztaságban isteni. „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni. Ez azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,23).

b) Szolgálati tevékenységében is isteni. A kegyelem teljességének televényéből fakad az élete. És annak minden mozzanata (otthona... Betlehem... Egyiptom... Názáret... Judea... Golgota... Szentlélek várás...). Így tehát isteni annak minden mozzanata. Ezért hidal át minden nehézséget, mert örök mércével méri a földi eseményeket. Látása fényesebb az Isten világa felé, és így élete biztosabb – a föld eseményei között.

2. Isten Fiának Anyjává emelte az Úr.

És ez az „activ” szerep miben nyer kifejezést? Világosan leszögezhető tényekben.

a) Ő az Isten Egyszülöttjének Anyja. Természetes: ez isteni előrerendelés. – Már az Ósevangélium ezt mondja: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedsz” (1Móz. 3,15). – Majd Izaiás így ír: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Így az emberiség megváltásának tevékeny részese. Az első – tárgyi kiválasztottság, a második – életünkre kiható isteni ajándék. Tárgyi valóság az ő részesedése, de **alanyian** boldogító az a tudat, hogy **teljes ember** az ég Egyszülöttjének Anyja, és így gyermeki lélekkel fordulhat hozzá a föld embere.

Bef.: Így „égi ajándéka” ő az Istennek, de boldogságot és bizakodást sugárzó ajándékozottja – az embereknek.

5. beszéd: Az ég Egyszülöttjét termő virág

(Dogmatikus beszéd: Az Isten Fia emberré lett)

Bev.: Az Istenfiának életét ez a mondat rögzíti belső tartalommal: „És az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – Mít jelent ez belső igazságban?

1. A Szűz élete Jézus emberi természetét adta.

Az emberi élet Isten gondolta szent forrás. Az elődből fakad az utód.

a) Így Szűz Anyánk is életforrás. Virágnak is mondható a felfakadó új élet...

b) De megindító erő benne a Szentlélek. Ezért olvassuk: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el...” (Lk 1,35). De különösen ezt a szöveget: „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18). – Belőle pedig Istenfia a bontakozó „életvirág”. Jézus **valóságos emberi természetet** vett Máriától.

2. Égi Atyja Egyszülöttjének Személyiségét szülte.

De kicsoda Jézus Atyja?

a) Természetes atyjáról nem tudunk. Az Írás mindig az Úristen atyaságát csendíti. Az Ószövetség így ír: „Hiszen te vagy, ki kihoztál engem anyám méhéből, Te vagy reménységem anyám emlője óta” (Zsolt. 21,10). „... Hiszen az Úr új dolgot teremt a földön: nő férfiút vesz körül” (Jer. 31,22). „De te, Efráta Betlehemje, kicsiny vagy ugyan Júda ezrei között; mégis belőled származik majd nekem Izraelnek jövő uralkodója, aki kezdettől fogva, az örökkévalóság napjaitól fogva származott” /Mik. 5,2/.

b) De tudjuk, hogy Szűz Anyánk a Szentlélek mátkája.

c) És tudjuk: Jézus egy isteni Személy, ki öröktől fogva született és Szűz Márián át emberi természetet öltött Magára (Credo). Ennek kinyilatkoztatott alapja: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem lelem... a mennyből ez a szózat hallatszott” (Mt 3,17).

Bef.: Végül tehát Szűz Anyánk élettörzsén az örök Atya Egyszülöttje emberré lón.

*

II. beszédlánc: „A jövődöt záró életfüggöny”

Ebben a beszédláncban abból a gondolatból lehetne kiindulni, hogy az emberi élet jövődje Isten adta életködben és bizonytalanságban pihen. Lehetne itt elmélkedni a „**futurabilia**” változataról, majd az **isteni előrerendelés és a szabad ember életének kapcsolatáról** (erről sok beszédet találunk más-hol is a sorozatokban), majd az **isteni látás**, illetve a **jövőnek isteni fellebbentése égi tényéről**. – De minden pillanat és gondolat tartsa szem előtt azt a mértéket diktáló igazságot: Isten életterve végül is emberélet boldogságának ősforrása. – Lássunk most néhány beszédláncba foglalt beszédvázlatot.

1. beszéd: Hogyan indít az Isten?

(Dogmatikus beszéd: Az adakozó égi Atya)

Bev.: Ha az embert igen egyszerű hasonlattal akarnók kifejezni, akkor azt lehetne mondani: az **élet tarisznyása**. Mindent kap a Teremtőtől. – Mivel telíti az Isten ezt az ember vállára vetett élettartisznyát?

1. Bizonytalan „jövővel”.

Valójában így szólna az első felelet: olyan életerővel és eszköz együttesel, amelynek **milyenné** alakulása a jövőben él.

a) Ember előtt igen ködös a jövő. Mégpedig azért van ez így, mert Isten adta tehetségeidet felmérheted, az **Isten adta célokat felismerheted**, de a **követett életút mikéntjét nem láthatod**. Ezért: bizonytalan a jövő. „Mi szüksége van az embernek, hogy firtassa azt, ami nagyobb nála, mikor nem tudja, mi szolgál javára életében, zarándoksága megszámolt napjain, az időben, mely elmúlik, mint az árnyék? Hiszen ki adja tudtul neki, mi lesz majd ezután a nap alatt?” (Préd. 7,1). – De ez nem jelent **kétséget!** Erőid vannak, Gondviselőd is veled, tehát biztosan haladhatsz optimisztikus életutadon. „A test gyakorlásának ugyanis kevés a haszna, de az istenfélő élet mindenre jó, mert a jelen és jövőd élet ígérete kíséri” (1Tim. 4,8).

b) De az Isten tervében nem rejtett a jövőd. Az Ő végtelen ismeretében, de csakis az Ővében benne a te jövőd is. „Az eljövőd világot, amelyről beszélünk, nem angyalok alá rendelte az Isten” (Zsid. 2,5). De nem úgy, hogy Ő termeli. Így halott volna a szabadságod. De úgy, hogy előrelátja az Ő kegyelmének és a te akaratodnak együttes hatását és érvényét. (Pl.: miért tudod, hogy holnap péntek lesz? Nem azért lesz, mert tudod, hanem azért tudod, mert lesz.)

2. De biztosan segítő kegyelemmel.

Ez a második pont a szeretet állandó ömlesztését jelenti. – **Isten mindig velünk**, így **bíztató** az

életünk.

a) Tehetségeinket állandóan fokozza és fejleszti. – Miben áll? A fejlődés sodrának természetes szolgálatában. – „Amikor a pogány törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat, törvény hiányában önmagának törvénye” (Róm. 2,14). – Majd: a jóakarátú emberek mellénk állításában (szülők, nevelők, barátok). – Végül: az Egyház vezetésének biztosításában. „Így legyen nyilvánvaló most az Egyház által Isten sokszoros bölcsessége a mennyei fejedelemségek és hatalmasságok előtt” (Ef. 3,10).

b) Tevékenységünk fokozott lendületével és felsőbbrendű örömök élvezésével. – Hogyan áll ez a valóságban? Kegyelmi étvágyat és életformát nyerünk: „Ha tehát téged levágtak a természetes vadolajfáról, és a természet rendjén kívül beoltottak a nemes olajfába, mennyivel inkább lesznek beoltva saját olajfájukba azok, akik természet szerint is odavalók” (Róm. 11,24). – Lélekörömök forrásaiból merítünk: „Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete!” (Fil. 4,4). – Végül diadalmas és lélegz gazdag életre feszülünk: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek és elmeneküljete a romlottság elől, mely a bűnös kívánság által uralkodik a világon” (2Pét. 1,4).

Bef.: Íme: gazdagon indít és állandóan éltet az Isten! Csak vegyük és használjuk a közlött kegyelmeket!

2. beszéd: Hol az élet „kincsesládája”?

(Dogmatikus beszéd: A Teremtő adományainak helye)

Bev.: Hová szórta égi Atyánk az embervilág kincseit? Van-e „rejtelmes szigetünk”, ahol mindent fellelhetünk?

1. A föld az anyagi „életsziget”.

Ember otthona a föld; ide helyezte értékes teremtményeit az Isten. Mindent – ember számára.

a) Paradicsom az otthonunk. – Olvasd csak: „Ültette pedig az Úr Isten kezdettől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8). – A teremtés alaphangja: mindent az emberen át öndicsőségére teremt az Isten. De fontos: az ember boldogságán át! Ő a világ ura, hogy hűségese legyen az Úrnak. „Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltséte be a földet, s hajtsátok uralmatok alá” (1 Móz.1,28).

b) „Terülj asztal” a földünk, – de nem a kényelmes ember parancsára. A dolgozó ember erőfeszítésére. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet” (1Móz. 3,19). De ez is isteni íge: „Ki megműveli földjét, jóllakhatik kenyérrrel; ki hiú dolgok után szalad, az ostoba nagyon!” (Péld. 12,11). – „Rejtelmes sziget” a föld, ahol mindent termelhet az ember (Pl.: „élet-Robinsonok” vagyunk...)

2. A lélek a szellemi tartály. De Isten tervében **szellemi lélek** hordozó az ember. Tehát élettartalma értékesebb része: a **lélek szellemisége**.

Lelki tehetségek tartálya a „szellemi lélek”. „Meg is teremté Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette...” (1Móz. 1,27). Értelem, szabad akarat, halhatatlanság – az isteni jegyei. A Káté azt kérdezi: miben hasonlít az ember az Istenhez? Felelet: a fenti állítás. Kegyelmi erők felfogója és értékesítője a szellemi lélek. Az anyagi világ és a test nem hordozhatja tudatosan – az „isteni természet” s természetfeletti kegyelmet: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén részeseivé legyetek az isteni természetnek...” (2Pét. 1,4). – De még kevésbé teremthet „isteni életet”. Ehhez még – az isteni kegyelmen, mint alapon, kívül – **tiszta látás** és **szabad akarás** kell. Eredménye: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). Ezt a szellemi lelket, ezt az isteni életet teremteni tudó kincset adta nekünk „érték-hordozó tartálynak” az Isten.

Bef.: Földünk és lelkünk Isten kincseinek hordozói.

3. beszéd: Mivé leszünk?

(Dogmatikus beszéd: A jövőnk kérdése)

Bev.: Mivé bontakozik az ember? – Születésnapunk kérdése egész életünk feladata. – És Isten előtt milyen a jövőnk?

1. Isten előtt – tárt a jövő.

Azt mindenki tudja, Isten nem tartozik bele az időbe. Miért? Mert Tőle minden!

a) Az alakuló és változó időben lett és tökéletesedő a világ – az Istentől. Isten – Önmagától. Belőle

ered, Ő a létesítő ok: „Te Uram, kezdetben megteremtetted a földet, s a te kezded művei az eget” (Zsolt. 101,26). „Nincsenek az idők elrejtve a Mindenható előtt” (Jób 24,1).

b) Az egész történet – Istenben. Benne pereg. Ő a mozgató erő. – „Nálad van az élet forrása, és világoosságod által látunk világoosságot” (Zsolt. 35,10). Ezért olvassuk: „Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten, Ő alkotott minket, és nem mi magunk; az ő népe s az ő legelőjének nyája vagyunk!” (Zsolt. 99,3).

c) Így minden mozzanat – Istennél és Istennel. Vele történik minden. Ő mindent tud. – „Hangja akkor a földet rendítette meg, most pedig azt ígéri: „Még egyszer, s akkor nemcsak a földet, hanem az eget is megrendítem” (Zsid. 12,26).

2. De ember előtti titok a kibontakozó jövőd.

Isten előtt nincs idő, és így Benne ismert a jövő, de az ember előtt **zárt** a jövő képe. De ez nem le-
verő, hanem megfeszülést teremtő készséget szüljön bennünk.

a) Tőle kérjük és Benne bízunk! Ő tudja a célt. – „Íme bölcsőbb vagy te Dánielnél, semmi titok sincsen rejtve előtted” (Ez. 28,3). Ő segíti az embert. Ő fiának tekinti – a zárándokot. „Nem a testnek gyermekei gyermekei az Istennek, hanem az ígélet gyermekei számítanak utódoknak” /Róm. 9,8/. – Ez pedig olyan erőforrás, amely állandó bizakodásra hangol.

b) És lendületünket fokozza az állandó megfeszülésünk és munkálkodásunk. Ez az erőfeszítés – a jövő megteremtése. Isten adja a lélekerőt, mi értékesítjük a saját tehetségünket. – Mi történik? Alakítjuk a jövőt, amely Isten előtt nem titok, de belőlünk születő érték.

Bef.: Kettős munka győzelme biztos. Így: nem a jövő képe keresendő, hanem a tökéletes jövőkép szorgalmazandó. „Mi haszna az embernek minden vesződségből, mellyel bajlódik a nap alatt?” (Préd. 1,3).

4. beszéd: De miért „titok”?...

(Dogmatikus beszéd: A titkok teleológiája)

Bev.: Végtelen Isten és véges ember távolsága – végtelen. Mi von egybe? A szeretet. Ez pedig lélek-kapcsolat, mely kölcsönös jószágáramlást mutat. Olvassd csak: „Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt” (Róm. 13,8). – Tehát miért van „titokszerűség” az Isten és ember viszonyában?

1. Hogy kutassa az ember.

Az első feleletet a fenti mondat adja. Azt hirdeti, hogy tevékenyen **kutató** legyen az ember!

a) Isten – végtelen. Tárnyilag ez az igazság: a „**Végtelent**” nem ismerheti teljesen a véges. Azért mondja az apostol: „Vajon ki látta az Úr gondolatait? Tanácsot ki adott neki?” (Róm. 11,34). – De igazság az is, hogy a Végtelen lényege az állandó tevékenykedés és így a teremtő, fenntartó és gondviselő munka. – Létehez eljut az ember, de teljes lényegét sohasem meríti ki. – Az Írás így magyarázza: „Tudjuk azt is, hogy Isten Fia eljött, és érzéket adott nekünk, hogy megismerjük az igazi Istent. Ezzel az ő igaz Fiában, Jézus Krisztusban vagyunk: ő az igaz Isten és az örök élet” (1Jn. 5,20). Majd ezzel a képpel világítja: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok” (1Kor. 13,12).

b) Az ember pedig – véges. A kutató lendülete ugyan mindig a Végtelen felé halad, de **véges** léte miatt **belső lényegét** meg nem ismerheti. Elmélyedő ismeretkeresése az igazságok felé sodorja; majd a leleplezettek újabb és újabb problémákhoz juttatják... Ismét kutat!... Mit mutat ez? Isten tervét, amely szerint **kutató munkára** szorít bennünket az ég Ura. A „titokszerű” feltárandó feladat leszen... Így azután az „Örök Tevékenykedő”, az Isten képmása leszen ő is.

2. Részleteiben élvezze az ember.

Ez a második mozzanat. Lényege: az ember boldogság után vágyó lény. Az egy-egy igazságszerzés pedig részlet s boldogságának állomása, illetve forrása...

a) A munka – erőfeszítő. Ez áll a fizikai és szellemi munkára egyaránt. Az **erőfeszítés** nehéz és kemény, de a **célérés** boldogságot adó. Lám: a munka dicsőség és eredményben élvezet.

b) A birtoklás – boldogságot szülő. Minél több igazság lesz birtokunkban, annál boldogabb lesz életünk. Gondoljunk a tudomány leleplezéseire és a technikai kultúra és civilizáció értékeire. Gondoljunk a szellemi és isteni élet fejlődésére és a belőle fakadó nemesebb életkeretre (üdvökönómia!). – Olvassd csak: „Az Úr félelme jámbor tudás, a jámborság pedig megőrzi a szívet és igazzá teszi, vígságot és örömet szerez” (Sir. 1,17-18).

Bef.: Meg kell feszülnie a léleknek, hogy megfejtse az élet titkait, vagy legalább fejlessze. De a

kutató megfeszülés és az egyes eredmény boldogsága – lélektartalom és boldogító gazdagodás (Lessing szerint: az igazság-**kutatás** az értékek értéke. Vagy a hindu „begárd”-ok **Isten-keresése** is például hozható...).

5. beszéd: Függönylibbentések...

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz élethivatása)

Bev.: Isten előtt nyílt a Szent Szűz életjövője... De önmaga és embertestvérei előtt fellibbenő a jövő fátyola. – Kinek keze érinti a jövő fátyolát?

1. Angyal vonja félre a Szent Szűz előtt.

A Szent Szűz életszentéye maga előtt a legismertebb világ. De ez is a múlt és jelen életére vonatkozik. Az Isten ugyanis őrizteti a múltat, a jelent, de itt-ott sejteti a jövőt.

a) Sejtésben – Isten szent leánya. Valami szent elhivatottságra gondol és azért szűzi étellel szolgálja a **titokzatos jövőt**... Ezt libbenti fel az apostol szája: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni.” Ez azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,23). Az isteni belső sugallat úgy indítja a lelkét, hogy szűzi étellel szorgalmazza a jövő életet.

b) Angyali üdvözlésben – Isten Anyja. De Isten szava közvetlen célt is csendít. Ennek tétele így cseng: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). Itt már szól és **jelzi a jövőt**. A titokzatos **sejtés** szülte tiszta élet előkészület lett, és az angyali szó a **beteljesülés** megvalósulása. Így Isten sugallta és angyal égi szava lett a jövő fátyolának a meglibbentője.

2. Isten kegyelme villantja meg „énem” előtt.

De ha Szűz Anyánk életének jövője ilyen módon vonatik fénybe, kérdéssé tehető, milyen módon látom meg én a magam jövőjét?

a) Sugallatokkal. De igen fontos: isteni sugallatokkal: **Nem** emberi és titokzatos „betekintéssel” /spiritizmus, okkultizmus...). Isten sugalljon. Jól jegyezd meg ezt az igazságot: „Emberi elhatározásból ugyanis sohasem született jövendölés, hanem a Szentlélektől sugallva Isten megbízásából beszéltek a szent férfiak” (2Pét. 1,21).

b) Eseményekben. Életünk történetére kell gondolnunk. – Jelen életünkre ható tényezők ereje – fényt vet jövő életünkre... Szüleink nevelési elvei és reánk hatásai... Tanítóink lelkéből fakadó nevelő ráhatás... Jóakarókkal, barátokkal való találkozás... A csapások acélosító ütései... Lemondások... Csak fogadd őket teremteni akaró követeknek, és látni fogod jövőd képét...

Bef.: Jó a „**bepillantás**”, mert szuggesztív erőt ad a nagy megfeszülésre. „Si potuerunt hi et hae”... (Szt. Ágoston).

II/a. beszédlánc címe: Az élet Párkái

A „Párkák ideológiájának” hasonlatával – más megvilágítás... Tárgyi szempontból az életet alakító tényezők ismertetőik.

1. beszéd: A pogány ember jövő képének alakítója

Bev.: Sötét uralom a „fatum” hatalma. Pogány gondolkodás szerint ennek rabszolgája az ember. – Hogyan megy ez végbe – a pogány ember szerint?

1. A körülmények sötét szellemei uralkodnak.

a) Pogány mitológia tanítja (Pl. Ödipusz király).

b) Elveivel a „modern” tudósok is kacérkodnak (Szondi: „sors produktum az ember”).

2. Emberéletemet vak véletlennel kettévágják.

a) Véletlen-e az Úr felettünk? Születünk és véletlenül meghalunk?

b) Életfonalat vágják. A három Párka munkája.

c) Emberéletemet nem gyámolítják. Nincs az embernek őrzőangyala és égi Atyja.

Bef.: Uralmuk: a sötétség. Eredményük: a lélek összetörése. – De legyen vigaszunk ez az isteni ige: „Fölment (Krisztus) a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékokat”. Az pedig, hogy fölment, mi mást jelent, mint hogy előbb le is szállt az alsó földi tájakra? Aki leszállt, ugyanaz emelkedett minden ég fölé, hogy a mindenséget betöltse” (Ef. 4,8-10).

2. beszéd: A keresztény ember életarcának alakítója

Bev.: Jóság az Isten. Ő alakítja az embert. Ennek ad hangot az Írás mondván: „Az üzenet, amit tőle hallottunk és nektek hirdetünk, ez: Isten világosság, benne nyoma sincs a sötétségnek” (1Jn. 1,5). – Mit jelent ez?

1. Jónak teremti az embert az Isten.

a) „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). – A fokozódó mozzanatoknak ez a magja.

b) Fiává fogadja: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

c) Sőt, olvasd csak: „Valaha ugyan sötétség voltatok, most azonban világosság az Úrban. Úgy éljtek, mint a világosság fiai!” (Ef. 5,8-9).

2. Életcélba futtatja az embert.

Itt is fokozatok találhatók a felismeréstől a parancsteljesítés feltételéig...

a) „Bizony, te vagy, Uram, az én szövétnekem, te teszed, Uram, világossá sötétségem” (2Kor. 22,29).

b) „Ne ítéljetek tehát idő előtt, míg el nem jön az Úr, aki bevilágít a sötétség titkaiba, s a szívek szándékait is földéri. Akkor majd mindenki elismerésben részesül Istennél” (1Kor. 4,5).

c) „Am új parancsot is írok nektek, amely őbenne is és tibennetek is meg-valósult. A sötétség múltában van és az igaz világosság már ragyog” (1Jn. 2,8).

Bef.: Az élet napfényében ragyog a hívő ember világa. Ezt fejezi ki az Írás: „De ha világosságban élünk, amint ő is a világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással és Fiának, Jézus (Krisztusnak) vére megtisztít minden bűntől” (1Jn. 1,7).

3. beszéd: Az „én életarcom” alakítója

Bev.: De engem **önmagam** érdekel a legjobban. Ez az „én” központi jellege. – Mi lesz „én”-belőlem?

1. Isten mindent jóra segít.

a) „...És látá az Isten, hogy jó” (1Móz. 1,10). Ez az **általános** isteni terv!

b) Mindent célra segít. „Ti szomorkodtok, de szomorúságtok örömmre fordul” (Jn 16,20). Ez a **sze-mélyes** isteni terv.

2. Magadat ezen az alapon tökéletesítheted.

a) Ad erőt az Isten. „Isten pedig minden kegyelemnek szerzője, aki rövid szenvedések után (Jézus) Krisztusban örök dicsőségre hívott meg titeket, maga készít majd föl, maga erősít, izmosít és szilárdít meg” (1Pét. 5,10).

b) Ad lendületet és kitartást az Isten. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). Csak élj vele! Jól mondja az apostol: „Meg akarsz győződni, te oktalan ember, hogy tettek nélkül meddő a hit?” (Jak. 2,20). De igaz ez is: „Jézus így felelt: „Ami a lehetőséget illeti, minden lehetséges annak, aki hisz” (Mk 9,23).

Bef.: Ki leszesz? Amivé alakítani akarod magadat, azzá lehetsz Isten kegyelmével. Mivé lehetsz tehát? Földön – **szent**, égben örökké boldogan élő – **Isten fia**.

*

III. beszédlánc címe: „Az Úr igazi alázatosai”

Ez a beszédlánc egyenesen a **Szent Szűz életére** építkezik. Mégpedig úgy, hogy őt állítja be a készleges élet legkiválóbbjaként és ebből az életmintából vonja le a minket érintő irányvonalakat. – Bár bevezetésben **elméleti vonalon** indul, mégis valóságban a **gyakorlati életre való előkészítést**, majd később annak **megvalósítását** szorgalmazza. – Lássuk most a beszédvázlatokat egyen-ként.

1. beszéd: Isten és ember összetartozandósága

(Dogmatikus beszéd: Isten és ember)

Bev.: A beszédtelet magyarázatának súlypontját az **emberre** mint teremtményre helyezzük. Az Istent mint **mindennek Atyját** nézzük, az embert pedig mint a **tevékeny teremtményt** vizsgáljuk. – Milyen az ember függése az Istent tekintve?

1. Teljes a függés a létezés kapcsolatában.

Ki vagy? Erre az a válasz: teremtmény. Így áll a felelet: teljes a függés. – Vizsgáld csak részleteiben és reádöbbsz ennek a függésnek döntő erejére. Miben függünk?

a) Létezésben. Tőled és Belőled élek, Uram! Ezért olvasom: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfúnak és asszonynak...” (1Móz. 1,27). – Majd így erősödik ez az igazságom: „Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta, és úgy rendelte, hogy ismét azzá változzék, felruházta őt a magáéhoz hasonló erővel” (Sir. 17,1-2).

b) Fennmaradásban. De meddig marad fenn életem? Felelet: Amíg Teremtő Akaratod akarja. „Tiéd a gazdagság, tiéd a dicsőség, te uralkodol mindenben, a te kezdedben van a nagyság s uralkodás mindenben, a te kezdedben van az erő s a hatalom” (1Krón. 29,12). – „Mondá erre az Úr a sátánnak: őreá azonban ne nyújtsd ki kezedet! Erre eltávozott a sátán az Úr színe elől” (Jób 1,12).

c) Gondviselői segítségével. „... a te gondviselésed kormányozza, Atyánk! Mivel a tengeren is adtál utat, és biztos ösvényt a hullámok között!” (Bölcs. 14,3). – „Mert Isten nem tart senki személyétől, és nem fél senki rangjától, hisz a kicsinyt is, a nagyot is ő alkotta, s egyaránt viseli gondját mindegyiknek” (Bölcs. 6,8).

2. De személyes értékű a kérések meghallgatásában. Az Istentől tehát teljes a függésünk. Se ez **tárgyi kapocs**. Milyen legyen az **alanyi** odakapcsolódás?

a) Elismerem – az ég Urát! Ezért zengem: „Mily nagyok, Uram, műveid, felette mélységesek gondolataid!” (Zsolt. 91,6). „Tudom, Uram, hogy ítéleteid igazságosak, és méltán aláztál meg engem. Vigasztaljon meg engem irgalmad, miként szolgádnak ígérted” (Zsolt. 118,75-76).

b) Alázatos hódolattal elfogadom uralmát. Kemény az Úr szava, ha elfordul Tőle népe. Ezt jelzi a próféta: „Ó, bűnös nemzet, gonoszszággal terhelt nép, gonosztevők ivadéka, elvetemült fiak! Elhagyták az Urat, káromolják Izrael Szentjét, hűtlenül hátat fordítanak neki! Még hol verjelek meg titeket, hogy egyre lázadtok?” (Iz. 1,4-5). – De boldogító az élet, amely az Úr parancsához igazodik. A Mester szava így imádkozik Atyjához: „Atyám, akarom, hogy akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák dicsőségemet, amit te adtál nekem, hiszen te szerettél engem a világ teremtése előtt” (Jn 17,24). Ebből következik, hogy az Atya hódolatos imádói az ég Ura országának jövő boldogjai.

Bef.: Az ember – egészen az Istené! Valóságban, bontakozásban és örök célbafutásban.

2. beszéd: Az egybefonódás égi indulása

(Dogmatikus beszéd: Kicsoda az ember?)

Bev.: Isten terve a világ és benne az ember. Az örök Bölcsesség mindennek hordozója és indítója. – Hogyan él az ember Isten tervében? Azt lehetne kérdezni: hogyan indítja Isten tervének megfelelően az embert?

1. Gyermekeinek teremt az Isten. Az egész mindenség **tudattalan** teremtmény, csak a szellemvilág tudatos

Istent ismerő. Ebben földi lény az ember.

a) Teremtmény, mint a nagy világ: „Kezdetben teremté Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1).

b) De szellemi lény és így több, mint a nagy világ: „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászón, mely mozog a földön” (1Móz. 1,26).

c) Isten képét táruló gyermek és így szeretettebb, mint a nagy világ. „Meg is teremté Isten az embert a maga képére, az Isten képére teremtette, férfúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

2. Fiává fogad az égben.

A Teremtő a boldog élet lehetőségét adta Isten gyermekének. De a gőg és szembeszállás eltávolította az Istent. De a Szeretet mégsem húzódtott vissza.

a) Fiát küldve – fiává fogad az Isten: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Bár **láthatta** az ember valamelyes formában az Istent, **észlelhette** titkos jóságát, mégsem maradt engedelmes gyermeke. Ezt

sejteti az Írás szava: „És parancsolá néki, mondván: A paradicsom minden fájáról ehétel, de a jó és a gonosz tudásnak fájáról ne egyél, mert amely napon arról eszel, halált kell hálnod” (1Móz. 2,16-17). – De a Szeretet emberalakban küldi Egyszülöttjét, hogy vezesse vissza az ég teremtményét. Ezt pedig így hirdeti az Írás: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). – Isten Fia, Jézus, az Istenember az embert Isten fiává teszi. Ezért mondja az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17).

b) Fiával együtt a végnélküli életben boldogít az Isten. A földi életben is visszafogad. Ez a Messiás áldozatának értéke. Azért olvassuk: „Benne van vére által szerzett megváltásunk, bűneink bocsánata, kegyelme bőségének arányában, amelyet minden bölcsességgel és okossággal, gazdagon árasztott ránk” (Ef. 1,7-8). – Az örök életben pedig otthont ad. Ez az örök boldogítás csodaajándéka. Ezt pedig így hirdeti a Mester: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Isten gyermekei – Isten örökké élő fiai leszünk!

3. beszéd: Szűz Anyánk alázata

(Erkölcsei beszéd: Szűz Anyánk alázatos lelke)

Bev.: Tudatában volt-e Szűz Anyánk magasztos hivatásának? Angyali szavak hallatára és élettartalma ismeretével **igennel** kell felelnünk. Ezért szól így a felelete: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történnék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Kérdezzük ezzel kapcsolatban: milyenné lesz az „Úr igazi választottja”, a Boldogságos Szűz Mária?

1. Hallja az Úr csodás szavát.

a) Názáreti életében is hallotta **lélekben** az Isten szavát. Ez a szó hívta, ezt követte, és ennek hűséges betartása tette őt Názáret Szűzévét. Ezt is mondhatnók: lelkének zsongásában érezte a szeplőtelen-ség kincsét és élte a „malasztal teljes” életét.

b) De hallja az angyal szavát és hallja Erzsébet asszony dicsőítő énekét. – Ezt olvassuk az Írásban: „Jézus Krisztusnak ez az eredete: Anyja, Mária, József jegyese, még egybekelésük előtt méhében fogant a Szentlélektől” (Mt 1,18). – Sőt ilyen csengés is hangzik: „Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz. Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében s már hatodik hónapjában van, bár magtalanok tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen” Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történnék velem szavaid szerint.” Az angyal akkor eltávozott” (Lk 1,26-38). – Végül ez a csodálkozás is felcsendül: „Hogyan lehet az, hogy **Uram anyja** jön hozzám?” (Lk 1,43).

2. Alázkodva hajtja meg homlokát.

De ez az elhivatás – bár nagy öntudatra ébreszt – mégis **alázatos szolgálatra indít**.

a) Alázattal hallja az Úr üzenetét. Mégpedig ezt az üzenetet: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28). – Érthető a zavarnak ez a mondata: „E szavak hallatára zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén” (Lk 1,29). De ugyan-csak megnyugtató az angyal jelenléte: „Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,30-31).

b) Ezzel tehát dicsőíti őt az Isten, ő pedig készségesen vállalja az égi feladatot: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történnék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

c. És szerény egyszerűséggel „szolgáló leánya” és gondozója isteni Fiának. – A dicsőítő dal is így csendül az ajkán: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben. Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,46-48). – Ettől a perctől kezdve Betlehem, Egyiptom, majd Názáret lett az a hely, ahol egyszerű élettel szorgoskodik Jézus gondozásában.

Bef.: A nagy elhivatottság megemelte – Istenhez, és alázatos hálálkodással hozzáfűzte – Istenhez.

4. beszéd: Az alázatos Szűz iskolájában

(Pedagógiai beszéd: Mire tanít a Szent Szűz?)

Bev.: Katolikus nevelési munkánk egyik igen értékes módszere: elvezetni a gyermeknépet Szűzanya iskolájába (Kongregáció!). A Szent Szűz ott a tanító, akinek élete a tanítás valóságos „tananyaga”. – Hogyan tanít az „Isten választottja”?

1. Életével tanít – a „választott élet”. Gyermek lelkünk áhítozva keresi: mit akar tőlünk az Isten? A **élő élet** többet mond, mint az elhangzott szó.

a) Szűz Anyánk kiválasztott embertípus. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van” (Lk 1,28). Azt az **eszményt** állítja elénk, amelyet megszeretni és megközelíteni lehet. Így vonz a **hivatásunk szerinti élet** felé.

b) Szűz Anyánk a **tiszta** emberélet. Van ebben kivételes kegyelem, de jelentkezik ebben megvalósítható élet. Az **életszolgálat** előkészülete – a tisztaság birtoklása és szolgálata. Itt tanító – a Szent Szűz. De segítő is ennek elérésében, mert égi Édesanyánk!

2. Életünkkel tanulunk – a „választott élet”-től.

Ez az iskola azután nem arra szorítkozik, hogy ismereteket tudjunk, hanem arra tör, hogy életünkkel tanuljunk.

a) Vesszük az **isteni tanítást**. (Ez valójában mintázott példa!). Szerénység, alázat, szolgálatkészség, tisztaság, szegénység, munkaszeretet, szenvedés-vállalás... Olvasd csak a szent szöveget: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). „Boldog vagy, mert hitted, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neked.” (Lk 1,45). „Erre Mária így szólt: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben. Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,46-48).

b) És éljük az Isten adta **kegyelmi életet**. „Fel Mária tiszta levente csapatja...!” – ez a dalunk! Új nemzedéke a földnek, mert liliosos serege az égnek! Kik élnek így? Szűz Mária leventéi és a tiszta élet koszorús nemzedéke. Ezt tanuljuk és ezt éljük!

Bef.: De nem szabad félnünk – a magtalanság leszáradásától. **Liliom lelkek ifjú gárdája** – az Isten házanépe szent együttesének **virágbaszökkentője**! Mégpedig akár a későbbi hivatás keretében – az **életszolgálat** világában, akár a felsőbb rendeltetés világában – a **lélekkivirágoztatás** szent életterületén.

5. beszéd: Alázkodás – uralkodás

(Erkölcsi beszéd: Lélekuralom megszerzése)

Bev.: Végző következtetésként mit vonhatunk le a mai ünnep belső tartalmából? Személy ünnepe: a **névnap**. Eredménye az ünnepnek az az igazság, amely így szól: **az alázat az igazi uralom**. Hogyan jutunk ennek birtokába?

1. Már születése előtt a jövő választottja az alázatos.

a) Isten előrerendelése. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). – Majd azt is halljuk: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Isten állandóan segíti. Ez már a zsenge gyermekkorban észlelhető, mert tiszta életre hangolja. Azért olvassuk ezt a szöveget: „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhez... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 28).

2. Majd életében a szent szolgálat után felmagasztosodott.

Ennek az átváltozásnak története van.

a) Boldogsága lett Szt. Erzsébetnek és a názáreti Szent Családnak. „Hogyan lehet az, hogy Uram anyja jön hozzám?” (Lk 1,43).

b) Öröme lett az apostol együttesnek. Gondolj a kánai menyegző jelenetére és a „Pünkösdvárás” napjaira...

c) Még a keresztúton is a szenvedők kísérője. „Jézus keresztje mellett ott állt anyja, anyjának nővére Mária, aki Kleofás felesége volt, és Mária Magdolna” (Jn 19,25).

d) Végül a megdicsőülésben a kegyelem Anyja.

Bef.: Élete tanítja: „... aki magát megalázza, azt fölmagasztalják” (Lk 14,11).

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez írt beszédek

1. (Introitus) beszéd: A szüzek dicsősége (Erkölcsei beszéd: A szüzek dicsérete)

„Ajándékkal esdik majd tekintetedet Tirus leányai, s valamennyien a nép gazdagjai... Szüzi társnői követik a királyhoz, neked viszik őket; örvendezve, ujjongással bevezetik őket, bevonulnak a király lakába... S dicsérni fognak érte a népek örökkön-örökké” (Zsolt. 44,13,14,16 és 18).

Bev.: Valamelyes dicsőségi fok megillet minden erényben tündöklő embert. – De milyen dicsőség léssen a szüzek osztályrésze? Kik ők az Evangélium elgondolása szerint?

1. A királyi lelkek kísérete.

a) Mi az ő életük? – A Vesta-szüzek is **értékek** voltak. – De az igaziaké **kíséret** és **szolgálat**.

b) Mi az igaziak jutalma? Isten Egyházának szüzei – Isten jegyesei! Sőt az örök kapuk vendégei: „...Míg azok vásárolni jártak, megjött a vőlegény, s akik készen voltak, bevonultak vele a menyegzőre” /Mt 25,10/.

2. Az égi Király házanépe.

a) A földi Mester „választottjai” és a földi ösztön diadalmasai! Minden szeretetük az Úré, és minden győzelem a léleké.

b) És az égben? Róluk ezek a szövegek szólnak: „Tárljatok fel, hatalmas kapuk, tárljatok fel, örök kapuk, hadd vonuljon be a dicsőség királya!” (Zsolt. 23,7). „Ezek azok, akik nem szennyezték be magukat asszonyokkal, hanem szüzek maradtak. A Bárány nyomában járnak, bárhová megy. Ők a megváltottak az emberek közül, zsengei Istennek és a Báránynak” (Jel. 14,4).

Bef.: És a „szüzek Szüze”?... A „szüzek Szüze” lévén az égi Király arája és a földre szállt Üdvözítő Anyja!

2. (Introitus) beszéd: A szüzi élet diadalhymnusza (Erkölcsei beszéd: A szüzi élet alanyi értéke)

Bev.: Az emberi élet erényei az élet feletti győzelmek élő jelei. – De mit jelent a szüzesség erénye, és milyen ennek alanyi értéke?

1. Győzelem – a test felett.

A testi élet elemi erővel követelődzik, mert az életet akarja és gyengülése folytán annak mellőzöttjét keresi.

a) A bűn letöri. „Mert a romlandó test teher a léleknek, s a földi sátor lenyomja a sokat tünődő elmét” (Bölcs. 9,15).

b) Az erény győzelmét keresi. „Ne uralkodjék tehát halandó testeteken a bűn, s ne engedelmességetek kívánságainak” (Róm. 6,12).

2. **Kiemelten érték az ég előtt.** Ebben **nem** a „test ellen harcolást” emeli ki az ég, hanem a **lélekdiadal** és **lelkiélet szolgálat** szükségességét magasztalja az apostol: „Érzéki testet vetnek el – szellemi test támad föl” (1Kor. 15,44).

Bef.: Nem az **élet ellen**, hanem a **lelki élet mellett** és a **lelki élet szüléséért** vívott diadal a szüzi élet igen szent tartalma!

*

1. (Oratio) beszéd: A névnapi ajándék (Erkölcsei beszéd: Ajándékok)

„Engedd kérünk, mindenható Isten, hogy híveid, kik a Szentséges Szűz Mária nevében és oltalmán örvendeznek, az ő hathatós esedezése következtében, a földön minden gonosztól megmenekülve a mennyekben az örökké tartó örömökre eljutni érdemesek lehessenek. A mi Urunk...”

Bev.: Adni és venni – ez az ember lendülete a személyek felé. És az örök Személy, az Isten hogyan fordul a véges ember felé? – Hiszen jól tudjuk, hogy Ő – a legnagyobb Adakozó. Tehát: ajándé-

kaival fordul felénk. – Mivé tesz tehát minket – lélekben – az isteni ajándék?

1. Boldogjai leszünk a földnek.

Aki kap, az gazdagszik. „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik. Nála nincsen változás, sem árnyéka a változandóságnak” (Jak. 1,17). „Szeretném ugyanis, hogy mindnyájan olyanok legyetek, mint én magam, de hát mindenki saját ajándékát kapta Istentől, egyik ilyent, a másik amolyant” (1Kor. 7,7).

2. Diadalmasai leszünk az égnek.

a) Mert már az égi ajándékok miatt élvezzük az égieket. A földön is veszitek az Isten lelkét. „Tartásokat bűnbánatot, felelte Péter, és keresztelkedjék meg mindegyiktek Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára. Ezzel elnyeritek a Szentlélek ajándékát” (Ap.Csel. 2,38).

b) Az égben birtokoljátok az örök dicsőséget. „A választottakért tehát eltűrök mindent, hogy az örök dicsőséggel ők is elnyerjék az üdvösséget Krisztus Jézusban” (2Tim. 2,10).

Bef.: Nem mi, hanem **Ő ad** – névnap ajándékot!

*

1. (Graduale) beszéd: Szűzen fogantál

(Dogmatikus beszéd: A Szűz Mária)

„Áldott és tiszteletre méltó vagy, Szűz Mária, mert szüzességed sérelme nélkül a Megváltó anyja lettél. Szűz szülője Istennek. Az, akit az egész világ nem tud befogadni, emberré lévén, tebenned lakozott”.

Bev.: „Ante partum”. – Isten angyala hirdeti: Názáret Szüze Isten angyalának látogatottja. – Mi a szüzességének élettartalma?

1. Érintetlenség – a születéstől fogva.

a) Szűz voltál – gyermekkorodtól. „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34).

b) Szűz voltál – az angyali köszöntéskor. „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

2. Érintetlenség – az élet további sodrásában.

a) Erről szól az Ószövetség, és ezt tanítja az Újszövetség. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiát szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) Majd ezt idézi így az Újszövetség is: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni.” Ez azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,23).

c) Ezt tanítja Krisztus Egyháza. Így tiszteli és ilyen hódolattal övezi Krisztus híveinek áldott serege.

Bef.: Szüzek Szüze lettél! **Szűz Anya!** Ez az igazi élelcímed!

2. (Graduale) beszéd: Istenanya, könyörögj érettünk!

(Erkölcsei beszéd: A segítő Szűz)

Bev.: A szentek egyességének legnemesebb embervirága Szűz Mária. Anyánk lett a Kereszt tövében; gondol-e reánk életkeresztünk viselésében? – Mit kérünk tőle?

1. Vesd reánk lélekfényedet!

Az élet-tökéletesség fényét vetítéd reánk!

a) Légy példánk! – Reád is álljon: „Küldd el világosságodat és igazságodat, hadd vezessenek és vigyenek el engem szent hegyedre s hajlékaidba” (Zsolt. 42,3).

b) Légy te is fényt mutatónk!

2. Esdj ki számunkra kegyelmeket!

a) Hozzád így fohászokunk: „Nyújtsd le a magasból kezedet, ragadj ki, ments ki a nagy vizekből! Az idegenek kezéből!” (Zsolt. 143,7)

b) Mert kánai menyegzői kérésedet most is meghallgatja Szent Fiad! „Mikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk.” Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi gondunk ez? Még

nem jött el az én óráim.” Anyja akkor figyelmeztette a szolgálakat: „Tegyétek, amit mond!” (Jn 2,3-5).
Bef.: Maradhat-e „némán látó”, ha Anyánkká lett akkor, mikor értünk halt meg a Megváltó?...

*

1. (Offertorium) beszéd: Ave Maria
(Erkölcsei beszéd: Kik dicsőítenek?)

„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)”... és áldott a te méhednek gyümölcse!” (Lk 1,28 és 42).

Bev.: Ha imádás az Üdvözítő Istenember osztályrésze, akkor kivételes tisztelet az **Édesanyját** illető hódolat. – Mit fejez ki ez a mondás: Ave Maria?

1. Üdvözlő a föld.

Embertestvérei vagyunk az Isten Anyjának, de egyúttal megváltásunk részese az Istenanyánk. Ezért:

a) Az „Üdvözlégy” a mi imánk.

b) Az anyagi ajak hódoló üdvözlését ismétli szánk: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28).

c) Így zengő hárfá a lelkünk, és életszimfónia az emberiség zengte dalunk.

2. Mert Isten Anyjává választotta az ég. A nagy „Ave”, az isteni választás – égi ajándékának dicsérete.

a) A kiválasztott lett az Isten Anyja. „... A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Megdicsőítette az ég Ura. „Áldottabb vagy te minden asszonynál és áldott a te méhednek gyümölcse!” (Lk 1,42). Ég Urának tervét és kegyelmi áramlását benned tiszteli az emberiség egyeteme.

Bef.: Ez az alapja a „**hyperdulia**”-nak. Lényege: Isten Anyját az ember adhatta tiszteletnek maximuma illeti. – Istené az imádás, Szűz Máriáé a kivételes tisztelet!

2. (Offertorium) beszéd: Ave Filii!
(Dogmatikus beszéd: Istené a dicsőség!)

Bev.: De honnan a Szent Szűz dicsősége? Ebből a felkiáltó mondatból: Ave Filii! Tiéd Uram a dicsőség, mert Te vagy az Úr Küldöttje, a Messiás.

1. Az Isten Egyszülöttje vagy!

a) Látszólag **embernek** látunk; születéll, éltél, meghaltál, feltámadtál.

b) Valóban Isten Fia vagy! „Isten nem azért küldte Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön általa a világ” (Jn 3,17). Majd ezt is olvassuk: „Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy egyszülött Fiát küldte e világra, hogy általa éljünk” (1Jn. 4,9).

2. Embertestvérünk vagy...

De nemcsak látszat – emberi természeted.

a) Barátunk vagy. „Ti barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek” (Jn 15,14).

b) Testvérünk vagy. – Emberi természeted azzá tett minket! Ez pedig azért fenséges, gyönyörű és boldogító, mert emberi természeteden át könnyebben talál Reád – a földi barát és égbe törő testvér.

Bef.: És Édesanyád – a mi „Édesanyánk”! Ő csak Belőled vesz és nevedben ad!

*

1. (Secreta) beszéd: Áldozatnak ajándéka
(Dogmatikus beszéd: Az áldozó ember)

„A te kegyelmedből, Urunk és a boldogságos mindenkoron Szűz Máriának közbenjárására ez a felajánlás szolgáljon az örök és a jelen élet javára és békéjére”.

Bev.: De az ember sem néma és tétlen. – Ő is ajándékot visz az Istennek. – Mit viszünk ajándékol?

1. Eleven sodrású életet.

Ez olyan ajándék, amely **áldozatból** születik.

a) Lemondás áldozatából. „Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24).

b) Teherviselés készséges vállalásából. „Hiszen mindenkinek a maga terhét kell hordoznia” (Gal. 6,5).

2. Békében pergő sodródást.

Az élet eleven **zuhatagozás** – Isten terve szerint.

a) Gátlói – a belső különböző zavarok. „Ezért el akartunk menni hozzátok, én Pál, ismételten is, de a sátán megakadályozott” (1 Tessz. 2,18). „Ügyeljete arra, hogy Isten kegyelmét senki el ne hanyagolja, hogy valami mérges gyökér föl ne szökkenjen, kárt ne okozzon és senkit meg ne fertőzzön” (Zsid. 12,15).

b) Értékei – a békés lendítés és előretörések... „A lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békeség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság)” (Gal. 5,22-23).

Bef.: Mi visszük ezt Istennek, de Istentől várjuk egész emberiségünk békés alakulását.

*

1. (Communio) beszéd: A föld „embere” Mária

(Dogmatikus beszéd: Mária: ember)

„Íme egy szűz méhében fogan és fiat szül, akinek neve Emmánuel” (Iz. 7,14). „Boldog vagy Szűz Mária benseje, mert az örök Atya Fiát hordoztad”.

Bev.: Milyen helyet foglal el Szűz Mária az emberiség életrendjében? Rövid a felelet: **ő a tökéletes ember**. – Mit tudni életéről tárgyi valóságban az Egyház tanítása alapján?

1. Szent az élet kelyhe.

Az ember élethordozója és a jövő élet forrása. Olyan „élő kehely” tehát, akiben él az Isten adta lélek, és akiből fakadhat az „új élet” is. Szent tartály és kehely tehát az ember!

a) Mégpedig: **teste** is szent. Isten teremtette. „Isten az embert földből teremtette, s a maga képére alkotta... Félelmetessé tette őt minden élő előtt, hogy uralkodjék az állatokon és a madarakon” (Sir. 17,1 és 4).

b) És **lelke**: Isten lehelete. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). „Az ember lelke az Úr szövetneke, mely a benső minden rejtékét kifürkészi” (Péld. 20,27).

2. Isten kegyelme az Üdvözítő születése.

Testéből fakad az ember természetét viselő – Istenember: a Szűz Anyából. – Mit jelent ez részletesen?

a) Testi természetben – embert szül. „Vétkeinket testén fölvitte a keresztfára, hogy meghaljunk a bűnnek és igaz életet éljünk. Ti az ő sajtó sebei által gyógyultatok meg” (1Pét. 2,24). Való ember természetének teljességében.

b) De Isten akaratából – Istenfia a betlehemi Egyszülött. Való Isten: **személyének egységében**. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). – „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

Bef.: Mária helye: egy az emberek közül. Mária hivatása: egyetlen az emberek között.

2. (Communio) beszéd: De ég Egyszülöttjének hordozója vagy, Mária!

(Erkölcsei beszéd: Az Isten Anyja – emberiségnek Anyja)

Bev.: Valóságos értékét mi adja a Szent Szűznek? Nem egyszerű emberszeretet, hanem az Isten kiválasztásának csodás tartalma. – Kicsoda tehát a Szent Szűz?

1. Ég Ura nyer testet, életet belőled.

a) Szülője – Isten Egyszülöttjének. „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbelinek ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Így egyetlené pedig Édesanyja – az Isten házanépének.

2. Ég Urához viszed – a beteg emberiséget.

Ebben a hivatásban egyetlen vagy – az emberiség üdvözítésének tekintetében. Tartalmi neved: „**Coredeмпtrix**”! Az Egyház tanítása szerint:

a) Belőled született a földön járó Mester.

b) Rajtad keresztül közelíti Őt meg a föld embere.

Bef.: Istenfiát szüted és emberfiait Istenhez segíted!

*

1. (Postcommunio) beszéd: Szent az ember teste

(Dogmatikus beszéd: Az ember testi léte) „Boldog vagy Szűz Mária benseje, mert az örök Atya Fiát hordoztad”

Bev.: Honnan az ember, – ez a kérdés igényli a feleletet. Testben, lélekben – az Istentől, így cseng a válasz. – Mi tehát az ember teste?

1. Léte hordozó szentély.

a) Isten földből alkotta „lélekvárrá”. Sőt! Krisztus tagja! „Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagjai?” (1Kor. 6,15).

b) Istennek életet fejlesztő szent szolgálja. „Az étel a gyomorért van, s a gyomor az ételért, de Isten mindkettőt elpusztítja. A test ellenben nem a paráznaságért van, hanem az Úrért, az Úr pedig a testért” (1Kor. 6,13).

2. Életet fakasztó szent forrás.

De nem elhaló és pusztuló omladék.

a) Forrása az új életnek. „És megáldá őket mondván: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet” (1Móz. 1,28). „Feleséged olyan lesz, mint a bőven termő szőlőtő...” (Zsolt. 127,3).

b) Várományosa az örök feltámadásnak. „Akkor azok közül, kik a föld porában alszanak, sokan felébrednek: némelyek örök életre, mások pedig, hogy örök gyalázatot lássanak” (Dán. 12,2). „Hiszem, hogy meglátom az Úr javait az élők földén” (Zsolt. 26,13). „Isten az Urat föltámasztotta, s minket is föl fog támasztani hatalmával” (1Kor. 6,14).

Bef.: Szent az ember teste! Ez legyen nevelő munkánk alapüteme! „Ezután senki ne okozzon keletlenléseget nekem, mert én (az Úr) Jézus jegyeit viselem testemen” (Gal. 6,17).

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az Evangélium szövegéhez írt beszédek

A mai evangéliumi szöveg így szól: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názaret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” E szavak hallatára zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége.” Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz. Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében s már hatodik hónapjában van, bár magtalanok tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen”. Mária erre így szólt: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint.” Az angyal akkor eltávozott” (Lk 1,26-38).

Ennek igen rövid tartalma ez: örömhírt hirdet az angyal, hogy Isten adta szeretetsodában részüljön az ember. – De ez az evangéliumi szöveg szerepel a Szeplőtelen Fogantatás (dec.8.), Gyümölcsöltő Boldogasszony (márc.25.), Rózsafüzér Királynője (okt.7.) és részben a Magna Domina

Hungarorum (okt.8.) ünnepén. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy **ezen az ünnepeken** is magyarázzuk az evangéliumi szöveget, továbbá azt is emlékebe kell idézni, hogy a májusi időszakra igen sok beszédvázlatot közlünk a fenti gondolatokból, azért itt csak **egynéhány** beszédvételt adunk. De ne felejtjük el, hogy **itt** inkább arra **törünk**, hogy a Szent Szűz **nevenapjára** szűkítsük mondanivalónkat. – Ilyen elgondolás mellett **több alpont alá** csoportosítjuk beszédvázlatainkat (ezek azután beszédláncszerűen is egybefoglalhatók). – Lássuk ezeket egyenként.

a) alcsoport: A névnap megünneplésének tárgyköréből vett gondolatok

1. beszéd: Köszöntések

(Az igazi köszöntés)

Bev.: Névnapok alkalmával **köszöntőket** mond a család apraja és nagyja és az egymást szerető lelkek együttese. Ünnepe a névnap, mert ilyenkor a vett jókról és átélt szeretetről emlékeznek az egymásért élő család. – De ha ez így van a „kis család” életében, akkor méltán kérdezhetjük: hogyan üljön névnapot a világ „nagy embercsaládja”, amikor **égi Anyjának** ünneplésére gyülekezik Isten házába a föld drága népe? Elég-e a pompázó virág és díszes köntös? Elég-e a szép szó?...

1. Elsőnek azt mondhatnám: Hozza a Szent Szűz elé életének Isten adta és lélek gonozta életkincseit!

Ez valójában megemlékezés. Mégpedig azokról a kegyelmekről, amelyekkel az égi Atya áldotta „Egyszülöttjének” **leendő és valóságos** Édesanyját.

a) Emlékezzünk hódolattal – a **szeplőtelen fogantatásról!** Ezt a kegyet így adja tudtul az angyal: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28). – Az emberi ajak pedig dicsőítse, mert ez az Isten legkiemelkedőbb ajándékának egyike.

b) Majd kiemelt hódolattal tiszteljük az **Isten Anyja méltóságát!** Ezt a kegyet így hirdeti Gábiel, az Úr követe: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). – És ezt a kegyet Mária nevenapján hódoló tisztelettel hirdesse a „föld gyermekének” ajka!

2. Majd ezek után másodsorban azt kérhetném: Dicsőítse a Szent Szüzet a föld ég áldotta embere – az istenivé alakított életének fenséges életvonásaival!

Mert az volna az igazi „Mária-tisztelő”, aki életének arcvonásaival dicsőítené az „örök tisztaság” életképét. – Azt ugyanis erősen kell lelkünkbe vésnünk, hogy az ember olyan isteni követ, aki **önrendelkezően** alakítja ki önmagát. Alapvetésben isteni ajándék a talentum, de emberi erőfeszítés az életté való alakítás. – Amit az égből kapott, az „előre adott isteni kegyelem”. De az egész életének **áldozatos bekapcsolása** a megváltás művébe: egyéni életértékek sorozata.

a) Az Istenanya hivatása a **gondozó nevelés**. – Betlehem, menekülés, hazatérés, Názáret, a Mester isteni útján való lemondás, a kereszthalál... Nemde mindez igazolása Simeon próféta szavainak: „... s a te lelkedet is tör járja át, hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35).

b) De a hivatás tökéletes teljesítése – az Istenanya egyéni életének is megdicsőülése. Mégpedig olyan alakban, hogy minél tökéletesebb és nagyobb lett az áldozat, annál dicsőségesebben csillanóbb lett az életarc... Ezt azután úgy értelmezzük önmagunkra, hogy **saját életünk** tökéletesítésével köszönhetjük és közelíthetjük legjobban, és így tiszteljük Szűz Máriát is hódolatosan!

Bef.: Utolsó gondolatunk legyen: a születésnap valóságos napja – a bizonytalan jövő kódéne felépése: „Mi lesz ebből a gyermekből?” – ez a kérdés gomolyog előttünk. De azt jól tudjuk, hogy az „Isten szemében” világos az **elhívás** és a **teljesítés** jövő képe is. – Mármost a Szent Szűz életében „Isten előrerendelésé” az indulás, és a „kiválasztottnak” kegyelmi élete a teljesülés. – Amíg emberi életünkben nem mindig csendül egybe az isteni hívás és emberi megvalósítás, addig a Szent Szűz életében, amit Isten előrerendelt és hivatásul adott, az a készsleges Istenanya életében **életvalósággá** változott. Ennek öröme lehet a **névnap** boldog ünneplésének tárgya... Tanulságul pedig ez az igazság: minden ember életében szerepet talál az isteni „**electio**”, választás; majd az ember részéről a „**performatio**”, a teljesítés; és végül az eredmény a „**glorificatio**”, a megdicsőülés. Az élet ilyen szemlélete szolgálatra indít. Mégpedig azért, mert egyéni adottságainkban **Isten terveit látjuk**, majd megvalósításában **Isten szolgálatát végezzük** és életünk virágbaszökkenésében **Isten jutalmát vesszük**. Ebben a gondolatsorban eloszlik a bizonytalanság köde, mert Isten tervében él és dolgozik a föld zarándoka...

2. beszéd: Jókívánságok

Bev.: És a jókívánságok mire terjedjenek ki? Hiszen a cél felé törő édesanyának kívánhat jót a gyermek, de a **célbafutott** égi Anyának mit mondjon a szerető gyermek?

1. Kívánja, hogy gyarapodjék élettartalma az újabban hazatérő lelkek örömeivel.

2. Kívánja, hogy örvendezzék az én hazatérésem örömeiben.

Bef.: Szűz Anyánk köszöntése így végül is minket ajándékoz meg léleekben...

3. beszéd: Ajándékok

Bev.: A köszöntő lélek ajándékkal közeledik a felköszöntött ünnepelthez. – Mik legyenek ezek – a Szent Szűz köszöntésekor?

1. Ígéretetek...

Vonatkozzanak ezek – a jövő életünk nemesedésére.

2. Jelképes virágok...

Fejezzék ki ezt az „életszíromba” bontakozás vágyát a virágok füzére.

3. Virágzó életetek... És **valósítsa** ezt meg az „Isten virágjaivá” alakult életünk gyönyörűsége.

Bef.: Így köszöntse be a „köszöntők serege”.

4. beszéd: A köszöntő lélek

Bev.: A névnap hajnalán emelkedettebb és ünnepesebb az ember lelke. – Milyen legyen lelkünk a Szent Szűz névnapján?

1. Legyen tiszta – Isten kegyelméből.

2. Öltözködjék – lélekköntőssel – az Isten kegyelmébe.

Bef.: Ilyen **köszöntő** kedves a Szűz Anya előtt!

5. beszéd: A köszöntő versek

Bev.: A köszöntő gyermek költők szülte verseket mond... És a Szent Szűznek milyen verset mondjunk?

1. Dicsőítsük istenien kiemelt életét.

2. És refrénként kínáljuk neki lelkünk életét.

Bef.: „Rímelő élet” lehet legszebb köszöntő „versünk”...

6. beszéd: A köszöntött lélek

Bev.: Hogyan hallgatja szavunkat az égi Anya, és milyenné válik a köszöntött lélek?

1. Örvendező léssen a felé áradó szeretet miatt.

2. De kitérőül léssen a felénk áradó szeretet közlésében.

Bef.: Szeretetáradás az ünnepelt lélek öröme...

7. beszéd: Kicsoda az ünnepelt?

Bev.: A Szűz Anya nevenapján vessük fel a kérdést: kit ünnepel a hívők serege?

1. Az Úr választotta – „Szűz Virágát”.

2. Az Úr választotta – „Istenanyát”.

Bef.: Egyedüli hivatással „Kiemelt” – az ünnepelt.

8. beszéd: Kicsoda az ünneplő?

Bev.: De kik az igazi ünneplők Szűz Mária nevenapján?

1. A tiszta gyermeksereg.

2. A tisztává nemesedett embersereg.

Bef.: Az istenien élők – az igazi köszöntők...

9. beszéd: Kicsoda az örvendező?

Bev.: A Szent Szűz előtt hódolva – az öröm áramlása jár közöttünk. – De kicsoda az öröm érző?

1. Ő, mert hódolatot kap.

2. Mi, mert szerető segítséget kapunk.

Bef.: Így – kölcsönös az öröm érzése.

10. beszéd: Mária nevenapja

Bev.: A magyar nép különös ünnepnek nézi Szűz Anya nevenapját. – Miben emeli ki ezt a magyar család?

1. Gyermekei között egy: „Mária”.

2. Otthonának díszé a „Szűz Anya képe”.

3. Ezért is kiemelkedő – Mária nevenapja.

Bef.: Így: **állandóan** tisztelt a Szűz Anya.

11. beszéd: Máriák nevenapja

Bev.: A családuk tagjai között mindig akad „Mária”. – És ezek névnapja hogyan lesz ünnepnap-pá?

1. Emlékükbe idézzük keresztelésüket.

a) Ez a névnap: adás ideje.

b) De ez vele kapcsolatos megszentelődésük perce.

2. És emlékükbe idézzük a Szent Szűzhez fonódó kötelességünket.

a) Az ő nevét viseljük.

b) Az ő képét alakítjuk.

Bef.: A szerzetekben mindenki **Mária**. A lelki szolgálatot teljesítők – **Máriák!**

12. beszéd: Összes emberek nevenapja

Bev.: De a névnap ünneplése egyetemes. – Miképpen ünnepeljük névünnepeinket?

1. Tegyük lelkünket Isten televényévé.

a) Kérjük az Úr kegyelmét.

b) Vegyük az Ő természetét. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. És tegyük lelkünket védőszentünk gondjain bontakozó „életterületté”.

a) A védőszent – Isten felé irányít.

b) A védőszent – Isten felé lendít.

c) A védőszent – Istennél boldogsággal gazdagít.

Bef.: A földön ünnep a névnap, az égben ünnep a védőszenttel való találkozás.

*

b) alcsoport: Az „angyali üdvözlés” tárgyköréből

1. beszéd: Az angyali hangok

Bev.: Kérdezzük, hogy mit üzen Isten a Szent Szűznek?

1. Isten belső tervét hirdeti.

2. És a „Választott” a tervet tetté teszi.

Bef.: Kérdezzük: hogyan szólt **hozzám** az égi Atya?

2. beszéd: Ave!

Bev.: Az égi üdvözlőket érintve kérdezzük: hogyan köszönt az Úr küldöttje?

1. A szerető köszöntés hangján.

2. A kiemelt értéklés akkordján.

Bef.: Így foglalhatjuk egybe a gondolatot: a megemelt tisztelettel szóló köszöntő hang – az élet tevékenységének biztos záloga.

3. beszéd: Gratia plena

Bev.: Az isteni kegyelem az ég szükséges ajándéka. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” /Ef.4,7/. – És a Szent Szűzét?

1. Ő is – Isten kegyelmével tündököl.

2. De Ő – a kegyelmek teljességében tündököl.

Bef.: Végül is magyarázandó: Ő a „gratia plena”!...

4. beszéd: Dominus tecum

Bev.: Magyarázzuk **elvileg** (szentmise szövege!) ennek a köszöntésnek értelmét...

1. Az Úr a Te lelked lakója... Ebben **közösen** illet a köszöntés.

2. Az Úr a Te életed – Gyermeked. Ebben **kiemelten** áll életed.

Bef.: Örömmel köszöntjük a Szent Szűzet mondván: az Úr van Teveled!

5. beszéd: Benedicta...

Bev.: Értelmezendő e szó: „benedicta”...

1. Áldott – egész életed.

2. Áldott – életed Gyümölcse.

Bef.: Magasztaljuk a legtökéletesebb embert!

6. beszéd: „In mulieribus...”

Bev.: Emeljük ki az életet adó édesanyák értékét, majd a Szent Szűzről szóljunk...

1. Életet adó anyák egyike vagy!

2. Istenembert szülvén – Egyetlen vagy.

Bef.: A hódolat legmagasabb fokát kínáljuk az „asszonyok Asszonyának”!

*

*b) alcsoport változata***1. beszéd: Mit hoz az angyali üdvözlés?**

Bev.: Az angyal jelentése: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz...” (Lk 1,26).

1. Isten üzenetét...

2. Isten ajándékát.

Bef.: És mit hoz az „üdvözölt élet”?...

2. beszéd: Mit kap a Szent Szűz?

Bev.: Az isteni követ ajándéka?...

1. Az emberiségnek szólóan – legnagyobb Ajándékot.

2. Neki szólóan – legmegemelőbb isteni Gyermeket.

Bef.: Az ég a földre száll, hogy a föld az égbe emeltessék!

3. beszéd: Milyen indítást kap az égi ajándék után az élet?

Bev.: Az Isten közelségének hatása...

1. Milyen – a Szent Szűz?

2. Milyen – a miénk?

Bef.: A lélek „áthasonulása” megy végbe.

*

c) alcsoport: Az „élettvények” kérdése

1. beszéd: Az emberi élet eredete

Bev.: A Végtelen és véges viszonya?...

1. Életteremtő az Isten.

2. Szolgálatot teljesítő az ember.

Bef.: A végesnek – Istenhez törtető lendülete?...

2. beszéd: Az Úr születésének titka

Bev.: Hogyan száll földre – az Istenember?

1. Indító erő – az Isten.

2. Szolgálóleány – az isteni Szűz.

Bef.: A Szeretet kiárad és az emberi szeretet feltámad.

3. beszéd: Az Ige testté lőn

Bev.: És a valóságos eseménysor?...

1. A Szentlélek ereje.

2. Az isteni Szűz áldozatos szeretete.

Bef.: A kettő kapcsolata – az élet: a Gyermek születése.

*

d) alcsoport: A „készleges szolgáló leány” életképe

1. beszéd: A hálásan fogadó

Bev.: Megrajzolandó a „názáreti Szűz” képe...

1. Befogadja – az isteni Igét...

2. És alázattal alárendeli életét.

Bef.: Megrajzolandó az „áldozatos Szűz” képe...

2. beszéd: A készséggel vállalkozó

Bev.: Amit Isten mond, azt vállalja az ember.

1. Isteni elhivatása parancsában készleges.

2. A parancs teljesítésében hűséges.

Bef.: Amit a Szent Szűzre bízott az Úr, azt hűséggel teljesítette a „szolgáló leány”.

3. beszéd: A szeretettel szolgáló

Bev.: A názáreti ház élete...

1. Egész szeretetét kínálja.

2. És ezért a lelkek világának szeretetét birtokolja.

Bef.: A mi családi körünk hódoló szeretete...

X

e) alcsoport: Az „Istenbe vetett hit” erejéről

Példát véve a Szent Szűz életéből.

1. beszéd: Hittel nézni!Bev.: A hit fény, amellyel **másképpen** látunk...**1. Elfogadni – az isteni ígéket!****2. És ezek szerint látni – az életjelenségeket!**

Bef.: A hit alapján alkotott ítélet – az isteni élet lehetőségeinek feltárása...

2. beszéd: Hittel várni és fogadni!

Bev.: Az egek felé forduló lélek – égi fényt vár...

1. Lelket mindig az égre feszíteni!**2. Az egek világából várakozni!**

Bef.: Az egek csordulása – biztos!

3. beszéd: Hittel élni!

Bev.: „Az igaz a hitből él” (Róm. 1,17)...

1. Az ég kegyelme legyen a televény!**2. Ebből fakadjon ki a „lélektermény”!**

Bef.: A hit eredménye: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegére épített beszédek

A mai Szentlecke szövege így szól: „Jóillatot fakasztok én, mint a szőlőtő, és virágból pompás, dús gyümölcs terem. Anyja vagyok én a szép szeretetnek, a félelemnek, beismerésnek és a szent reménynek. Nálam vagyon az út és az igazság minden kegyelme, nálam az élet és az erény minden reménye. Jertek hozzám mind, kik megkívántok engem, és teljetek el gyümölcsseimmel, mert lelkem édesebb a méznél, és birtoklásom jobb a lépesméznél! Emlékezetem él minden idők nemzedékeiben. Kik engem esznek, még inkább éheznek, kik engem isznak, még inkább szomjaznak; ki reám hallgat, meg nem szégyenül, kik értem fáradnak, nem esnek bűnbe, kik fényt derítenek rám, örök életet nyernek” (Sir. 24,23-31).

Ennek lényeges gondolata: a **névnapot ülő** Szent Szűz **jelképes bemutatkozása**. Lehet ez „sensus illatus”, de így is alkalmazható a szónoki területen. – Ez a szöveg a Magyarok Nagyasszonya (okt. 8.) szentmiséjének Leckéjével **azonos**, és ezt a szöveget **előzi** a Nagyboldogasszony (aug. 15.) ünnepének régi Szentleckéje, és így szerves egységben állnak. – Mindezt tudva, **itt** olyan beszédvázlatokat közlünk, amelyek – a szent szöveg értelmét őrizve – a Szent Szűz **névünnepét** magasztalhatják. – Lássuk most egyenként a különálló, illetve láncba fűzött beszédeket.

*Különálló beszédek***1. beszéd: A díszes lélekköntös ünnepeltje**

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz életértéke)

Bev.: Hogyan rajzolható meg **külső jelképpel** a Szent Szűz **belső élettartalma**? Azt is kérdezhet-

ném: hogyan rajzolódik elém a névnapot ünneplő Szűz Anya lélekképe?

1. Ő – az „isteni Szeretet Anyja”.

a. Alkalmazd reá ezt a szöveget: „Ki reám hallgat, meg nem szégyenül, kik értem fáradnak, nem esnek bűnbe” (Sir. 24,30).

b. És értelmezd ezt az Írást: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. Ő – az emberi szeretet Sugárzója.

Aki veszi az Isten legnagyobb kegyét, az Istenanyává levés kegyelmét, az szórja ezt a szeretet-ajándékot mindenfelé.

3. Ő – az Istenhez fűződés Szülőanyja.

a. Rajta keresztül lép életünkbe a Messiás.

b. Ennek nyomán indul lelkünk – „Betlehem Gyermeke” felé.

Bef.: Ilyen „életkép” láttára méltán ünnepel a föld embere.

2. beszéd: Az örökké ünneplendő Istenanya

(Szűz Mária tiszteletére)

Bev.: Akit „idők előtt” kiemelten választott az égi Atya, és Akit „időben szült” **ég jelölte szolgálatra** az Édesanya, annak hivatás-teljesítését és jutalmát állítja elénk az Írás: „Emlékezetben él minden idők nemzedékeiben” (Sir. 24,28). Ahol isteni a különleges elhivatás, kell, hogy elismerést és Isten rendelte hódolatot váltson ki a megvalósulás. Mégpedig úgy Istenatyánk örök országának világában, mint a földi zarándokélet viharaiiban. – Most a Szent Szűz névünnepén ezt kérdezném: hogy őrzi emlékét és tiszteli az „előrendelt Szűz Anya” személyét az ember egek felé törő serege?

1. Először azt mondhatnók: Ő él a „küzdő Egyház” tagjainak – állandó tiszteletében.

Mindnyájan tudjuk, hogy a „múlt” – anyagi és szellemi világban egyaránt – nem tűnik el **emlék** és **kiható érték** nélkül. A **múltból – jelen és jövő** léssen...

a) Azért tehát a megváltásunk szolgálata – **örök emlékezetben lévő érték**. – Erre **előkészít** az Úr ígérete (Ősevangélium), majd ébresztgetően **felhangol** az Úr szeretete (próféták által), és örök emlékünkből **őrzi** (Messiásunk élete erejével) az Egyház élő tanítása. Ámde ez az „emléksor” nem élettelen gyűjtemény, hanem életet nemesítő, indító és megszentelő kegyelem. Nemcsak elpihenő „helyzeti energia”, hanem tevékenyen dolgozó „aktuált erő”. Jól jegyezd meg: az égi Mester szavai: „Aki hisz bennem, annak szívéből, az Írás szava szerint, élő víz forrásai fakadnak” (Jn 7,38). Ennek valóságos és alanyi értéke: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6). – Tehát az Ő szava: ige, amely **életté** léssen. – Érthető tehát, hogy tiszteletünk és hódolatunk kíséri az isteni élettervet.

b) A Megváltó Édesanyjának **tisztelete is lelkünk örök ünneplése**. – Emberi természetünk, hogy nagyon tiszteljük az édesanyát, ha kiemelkedetten értékes szívének gyermeke. – Egyszerűen értelmezd ezt így: égi Anyánkra!... Nem ok nélkül mondotta nekem egy igen kiváló **protestáns** vezető férfiú: kár, hogy nálunk kevésbé tisztelik azt az édesanyát, akit „Istenfia Anyjának” tart a mi Egyházunk is. – De az **Ősegyház** tisztelete nagy volt. Kísérték, szerették, a környezet népei vele járták a „Golgota útját”, és a nép választottjai és az apostolok együttese is vele várta a Szentlélek eljövételét. – Végül pedig az „**élő tanítás**” szerint: a „kegyelem közvetítője” és az „egekbe vitetett életdiadalmas” ő, így tehát a teljes tisztelet méltó igényese.

2. Ez a tétel azután így folytatódik: Az égi Atya örök országában való megdicsőülésben.

Mindannyian az örök élet várományosai vagyunk, de az Istenanya földi dicsőségének halála utáni **közvetlen és teljes** valósulása az égi Atya örök otthonának elnyerése.

a) **Mennybevitele** – a dicsőségének kezdete. „Élő tanítása” ez az Egyháznak, amely a hagyományra támaszkodik és ebből isteni kinyilatkoztatási erőt merít.

b) **Megkoronázása** – a dicsőség teljessége. Szent imádsága ez az „élő tanításnak” a rózsafüzér imádságában.

Bef.: Zárószavunk ez legyen: a megváltás – az Isten örök terve, a Megváltó – az Úr örök Egyszülöttje. Övéké – **imádásunk!!** Mária, az Üdvözítő Édesanyja pedig – az örök, felsőbbrendű **tiszteletünk** érdemlője és birtoklója.

3. beszéd: Az élet teljes fényében álló „Asszony” arca (Erkölcsei beszéd: A Szent Szűz dicsérete)

Bev.: Az Ósevangélium „Asszonyáról” ezt olvasom: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Az Írás más lapján ez íratott: „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, fején tizenkét csillagból korona” (Jel. 12,1). – Miképpen dicsőíti őt az én lelkem?

1. Dicsőítem – örök isteni fényében.

Életének belső mozzanatait ezek a tények teszik kiemeltté:

a) Szeplőtelennek gondolja az Úr. „Öröktől fogva rendelt engem, ős idők óta, még a föld előtt” (Péld. 8,23).

b) Szűz Anyának tervezi az égi Atya. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül: neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

c) Istenanyává magasztosítja az ég Ura: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. És várom látását örök dicsőségemben.

Az ember a Szűz Anya embervolta követésében – „hazavágyó zarándok”.

a) Az örök életben – találkozik vele és Isten minden szentjével.

b) És boldog együttesben él az égi Atya szeretetében. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok. Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,12-13).

Bef.: Az igazság ez: „Kik fényt derítenek rám, örök életet nyernek” (Sir. 24,31).

* *

Beszédláncok

Most azután beszédláncokba fonjuk a mai Szentlecke szövegéből levezethető gondolatokat.

I. beszédlánc: A gyümölcsstermő és a Gyümölcse

Kiindulva a Szentleckéből, ez a beszédlánc jelképesen értelmezhetné a **magát bemutató** Szent Szűz személyét.

1. beszéd: A nemes szőlőtőke

Bev.: A szőlőtőkéről a Mester is mondott hasonlatot és **Önmagához** hasonlítva így szólt: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). De „termést hozó”-e a Szent Szűz, ha az ő életét tekintjük „élő szőlőtökének”?

1. A Szűz Anya egyéni élettermése: Flores mei Fructus honoris et honestatis.

Hogy kicsoda a Szent Szűz eredetben és életbontakozásban, arról így értesül a lélek:

a) Ígéretben – Jessze törzse és szüze: „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből” (Iz. 11,1).

b) Életében – Isten Szüze: „... elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). Így tehát: a lélekuralom embere, következőleg a tökéletesség és tisztelet képe.

2. A Szűz Anya igazi „Termése” – az Úr Egyszülöttjének emberré szülése.

De a „tisztá tőke” – nem terméketlen erő, hanem az Istenember Édesanyja.

a) A Szentlélek ereje indítja: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

b) És a Szent Szűz életszolgálatával vállalja: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történiék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Ilyen módon az az igazság, hogy Isten Egyszülöttjének emberré szülése – a „tisztá Élettőke” egyetlen Gyümölcse.

Bef.: Ilyen „Szőlőtőke” az Isten paradicsomkertjének gyönyörűsége.

2. beszéd: Ez a „szőlőtőke” – „Mater pulchrae dilectionis...”

Bev.: Az Isten a Szeretetet, következésképpen a szeretettel közelíti az ember legjobban az Istent. – Milyen tehát – a szeretetet tekintve – a Szent Szűz?

1. A tiszta Szeretet hordozója.

De mire vonatkozik ez?

- a) Önmaga tiszta életére. Törtet – az Isten felé.
- b) Isten tiszta Szeretetére. Hozzá ereszkedik – az egek Ura.

2. Az isteni Szeretet földre hozója.

Az ég felé emelkedés és az Ég leereszkedése azután a világ legnagyobb kincsét adja. Szent életen át földre száll az ég Ura.

a) Ezt ígéri az angyal: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Ezt fogadja az Anya: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

c) Ezt erősíti az égi Atya: „Ez az én szeretett Fiam, kiben kedvem telik” (Mt 3,17).

Bef.: Így a Szent Szűz az égi Szeretet kiadásának kiválasztott eszköze.

3. beszéd: A „szőlőtőke” ereje

Bev.: Milyen erőt hordoz magában az Úr választotta „szűz”? „Ezért maga az Úr ad nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan, fiat szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). – És részleteiben?...

1. „In me gratia omnis viae et veritatis”.

Mit jelent ez, mit hordoz magában ez a „szőlőtőke”?

a. Az életutat mutató Istenembert: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam” (Jn 14,6).

b) Az életigazságot vetítő – élő Istent. Ez az életet irányító legnagyobb erőnek, az **Istennek** hordozása. Ez **tárgyi** érték.

2. „In me omnis spes vitae et virtutis”.

De ennek a **tárgyi** értéknek **alanyi** kihatásai is vannak. Mik ezek?

a) Bennem is fellobban az élet diadalmas reménye. Jelentősége? Van isteni **cél** és **elérhető** a kitűzött életcél.

b) De ugyancsak bennem is életté fakadt minden erénynek szépsége. Jelentősége? **Bennem is** kifakadhat ez az isteni életforma. „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48).

Bef.: Ilyen „szőlőtőke” érdemes arra, hogy ünnepeltetésben részesüljön a föld embernépétől.

4. beszéd: És teljes személyisége?...

Bev.: Jelképesen felel erre az Írás, és mi jelképesen alkalmazzuk a Szent Szűz életére. – Mi a lélektartalom jelzése?

1. „Spiritus meus super mel dulcis”.

„Mert lelkem édesebb a méznél, és birtoklásom jobb a lépesméznél” (Sir. 24,27). – A méz hasonlat – az édesség értéklése. De **tartalmilag** a szeretet édességét hordozza magában a Szent Szűz.

- a) Szereti az Istent.
- b) Szereti az embert.
- c) És ezért árad ki lelkének édessége.

2. „Et hereditas mea super mel et favum”.

„Mert lelkem édesebb a méznél, és birtoklásom jobb a lépesméznél” (Sir. 24,27). – Ámde az élettel szerzett életkincsek is **öröklendő** kegyelmek.

a) Örökölhettek tőle – a Fián keresztül szerzett! – megváltás kegyelmét.

b) És birtokba vehetjük – a Megváltó áldozatos kegyelméből! – az örök élet minden „szeretetédességét”. „Most megmarad a hit, remény szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjétek a szeretetre!” (1Kor. 13,13).

Bef.: Az „Úr ültette (teremtés!) szőlőtőke” **ilyen** módon a szeretet édességének hordozója és kiosztója.

*

II. beszédlánc: Milyen értékeket ad a „kiválasztott szőlőtőke”?

Ez a beszédlánc **alanyi** életünk szolgálatának szemszögéből ítélje meg a felénk forduló és magát jelképesen **bemutató** Szent Szűz életértékét.

1. beszéd: Ő állandóan igényelt – lélekeledelünk

Bev.: A fejlődő ember táplálék felvétellel bontja szebbé és tökéletesebbé életét. A földi életet szolgálja az „anyaföld” terméke, a lelki életet szolgálja az „égi Anya földre szült Gyermeke”. – Hogyan kell ezt értelmezni?

1. Ő szülte a földre az „élet Kenyerét” adó Messiást.

A Mester igéje is eledel.

a) Lélek-kenyér is kell nekünk. „Jézus azt felelte: „Írva van: Nem csak kenyérral él az ember, (hanem Istennek minden igéjével)” (Lk 4,4).

b) És Önmagát ilyen éltető Kenyernek mondja: „Én vagyok az élet kenyere. Aki hozzám jön, nem éhezik többé...” (Jn 6,35).

2. Rajta keresztül vesszük az élet Szent Kenyerét, az Úr Szent Testét. Mert éhező az ember.

a) Ezért ígér Eledelt a Mester. „Kerestek engem, de nem azért, mert csodát láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok. Ne fáradozzatok veszendő eledelért, hanem azért, amely az örök életre megmarad, amelyet az Emberfia ad majd nektek: mellette tanúskodik az Atyaisten” (Jn 6,26-27).

b) És ezért ad örök Eledelt a Mester: „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van, és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). – Ez adatik, mert állandó az igény...

3. Rajta keresztül vesszük az örök élet éltető örömét.

És miért talál szerepet ebben is az Istenanya?

a) Ő szülte – isteni Mesterünket.

b) Az ő Szülöttje adja – örök élettartalmunkat.

Bef.: Kicsoda tehát nekünk a Szent Szűz? Lelkünk állandó táplálását segítő, az „élet Eledelét” szülő Édesanya.

2. beszéd: Ő állandóan igényelt – lélekitalunk

Bev.: Vigyázva vigyázzon a kertész, hogy ki ne szikkadjon a pompázó virágos ágy... És az „Isten kertjének embervirága” igényli-e az éltető és üdítő serleget?...

1. Igénnyel igényli...

Miért ez az igény?

a) Az élet sok szenvedése szikkaszt... Ez – erőpróba.

b) Az ég küldötte „isteni serleg” éltet. Ez erővétel. Úgy, mint a Getszemáni kert égi serlegének hörpintése...

2. Ezt: Szent Szűz kezén át veszi...

Vigyázz a tételre!

a) Az összes **kegyelmek Ura** – a Mester, a Szent Szűz Fia.

b) A Fiú kegyelmeinek **közvetítője** – az Édesanya. Végül is minden érték atyja – a Mester, az Isten Fia.

Bef.: Az „életforrás” – a Mester. Ezért olvassuk: „Mindaz, aki e vízből iszik, melyet én adok, nem szomjazik soha többé. Az a víz, melyet én adok, örök életre szökő vízforrás lesz benne” (Jn 4,14). De a felénk táruló, serleget nyújtó kéz – az anyai szeretet keze.

3. beszéd: Ő állandó – életirányítónk

Bev.: Hangszórók és emberi szónoklatok, intő beszédek és léleksugallatok az emberi élet irányítói. – Az egyszer elhangzott szó könnyen feledhető, de az állandóan ismételt, szinte „jelszószerű mondások” csodásan irányítók. – Milyen hangok hangzanak lelkünkben, ha a Szent Szűzre figyelünk?

1. Bíz magadat – az Istenre!

a) Törvénye szerint élj! Ő, a Szűz, a tiszta élet példája. Ezért olvassuk: „... elküldte Isten Gábor angyalt... egy szűzhöz... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 27)

b) És rendelkezéseiben bizakodjál! „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37).

2. Mert Isten az egyetlen Erő – mindenben.

De miben látható ez?

a) Kitűzi az életcélokat... „Gyűjtsetek kincset a mennyben...” (Mt 6,20).

b) Segíti a küzdelmes harcokat... „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). „Elég neked az én kegyelem, mert az erő gyöngeségedben lesz teljessé (az Úr ezt felelte)” (2 Kor. 12,9).

c) És diadalra segíti élettörtetésedet. Biztos lehetsz abban az igazságban: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet megad azon a napon nekem az Úr, az igazságos bíró...” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: De hol zengi ezt a dalt örök irányítással a Szent Szűz? **Egész életével!** Azzal az étellel, amely így fakad dalra: „Mily nagy dolgot művelt velem Ő, a Hatalmas és a Szent!” (Lk 1,49).

4. beszéd: Ő állandóan segítő – élettámogatónk

Bev.: Ha kifelé fordul és mindig erőfelvételre törekszik az ember, végül is tevékenységre teremtettén – **életkialakításon** fáradozó minden egyes. – Hogyan lesz ebben segítő az isteni Édesanya?

1. Eleven példája belső hasonulásra buzdít.

Az emberi élet egyik értéke, hogy előrejutva mindig tökéletesedhet. „Ti olyan tökéletesek legyetek tehát, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). – Hogyan szolgálja ezt a Szent Szűz?

a) Életének szépségével.

b) Életszolgálatának értékével.

c) Életvégének dicsőségével. Ezek mind – hasonulásra indító erők.

2. Szent Fiától szerzett kegyelmi erejével isteni létté nemesít.

Hogyan megy ez végbe?

a) A kegyelem a lélek tárgyi nemesedésének alapja: „Aki újra nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

b) A vele való élet az **istenivé nemesedés** ténye. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). És az eredmény: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Az igazi ember a kegyelem vétele és felhasználása útján fogja **megközelíteni** – a „kegyelemmel teljes” – teremtett „szőlőtőkét”.

*

III. beszédlánc: Az én dicsőítőim jutalma

Ez a beszédlánc azt a **fényderítést**, dicsőítést értelmezza, amelynek eredménye: az **örök élet birtoklása**.

1. beszéd: Dicsőítem – a Szent Szűz előrerendelését...

Bev.: Egész gondolkodásunkat járja át ez az igazság: **a jó szolgálatának fokozati értékesítésére** – előrerendel az Isten. „Mindent úgy alkotott, hogy helyes legyen a maga idejében; a jövőt is beléjük helyezte” (Préd. 3,11). – Milyen előrendelésben tisztelendő a Szent Szűz?

1. Fogantatásban...

a) Széplőtelen. „... elküldte Isten Gábor angyalt... egy szűzhöz...” (Lk 1,26 és 27).

b) Örök tisztán. „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” /Iz. 7,14/.

2. Életszolgálatban.

a) Isten Fiának Anyja. „Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

b) Mindnyájunk Édesanyja. „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,27).

Bef.: És ez az isteni Szeretetet azt a reményt ébreszti bennem: engem is boldogságra rendelt az égi Atya.

2. beszéd: Dicsóítem – földi életének örömeiben...

Bev.: Lelkem odaszüremkedik a Szent Szűz közelébe, hogy dicsóítse lélekörömeinek teljességében. – Mikor élvezte a Szent Szűz lelkének igazi örömeit?

1. A názáreti jelenésben.

Ennek lényege: angyali jelenés hirdeti – az Istenanya méltóságát: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. A betlehemi „születésben”.

Ennek lényege: az angyali karok dicsóítják az Isten Fiának – általa történő – születését: „Hirtelen nagy mennyei sereg vette körül az angyalt. Dicséretet énekeltek az Istennek: „Dicsőség a magasságban Istennek...” (Lk 2,13-14).

3. Az egekbetérés kegyelmében.

Ennek lényege: nem lett a földanya „pormartaléka” az a test, amely méltónak találtatott az Istenanyaság kiemeltségére (dogma!).

Bef.: És mindez miért cseng az ajkamon? Azért, mert az **Isten adta örömök birtokosát** szeretettel nézem. – De segít-e ez engem az örök életre? Igen! Erősödik az **én hivatásom** értékelése és reményre jogosít annak hűségese teljesítése!

3. beszéd: Dicsóítem – hősies szenvedésében...

Bev.: De csak örömök élvezője a Szent Szűz? A szenvedés is osztályrésze, és így ezekben is dicsőséges az ő élete.

1. Jövendőlte – a próféta.

A templomba lépő Anyához szól és az onnan távozó életében állandó az áldozatos szenvedés.

a) Olvasd: „s a te lelkedet is tőr járja át!” (Lk 2,35).

b) Gondolj a küzdelmes Názáretre és a Golgotára!

2. Erősen állta – a „Mater dolorosa”.

Az áldozatos Anya – lemondásaival a „szenvedő Messiás” áldozati személye.

a) Áldozat – a Fia.

b) Áldozatosan felajánló – az Édesanya.

Bef.: Ez is **egy lépés** – az örök életem felé. Miért? Mert a példáján okulva viselt szenvedés – az örök élet előkészítője.

4. beszéd: Dicsóítem – boldog életemben...

Bev.: De az égi Anya földi örömei és áldozatos szenvedései **az én életem örömeinek és áldozatainak forrása és értelmezője**. – Ezért mi jár neki?

1. Földi törtetésemben való hódolatos köszönet.

a) Megvilágította – értelmemet.

b) És megszentelte – minden rezdületemet.

2. És égi hazaérkezésemben való szerető hódolat.

a) Hazasegített – földi küzdelmeim **helyes** átértékelésével.

b) Boldoggá tett – Szent Fia örök birtoklásával.

Bef.: Lám, igazság leszen az, hogy a Szent Szűzet magasztaló dicséretem – a földön boldogságot és az égben örök örömet szerez nekem.